AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2005. szeptember 13.*

A T-53/02. sz. ügyben,

Ricosmos BV (székhelye: Delfzijl [Hollandia], képviselik kezdetben: M. Chatelin, M. Fleers és P. Metzler, később: J. Hertoghs ügyvédek, kézbesítési cím: Luxemburg)

felperesnek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik kezdetben: M. van Beek és R. Tricot, később: M. van Beek és B. Stromsky, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxemburg)

alperes ellen,

a behozatali vámok felperes javára történő elengedését, amely iránt a Holland Királyság nyújtott be kérelmet, megalapozatlannak nyilvánító, 2001. november 16-i REM 09/00 bizottsági határozat megsemmisítése iránt benyújtott keresete tárgyában,

* Az eljárás nyelve: holland.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK
ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (első tanács),

tagjai: J. D. Cooke, elnök, R. García-Valdecasas és V. Trstenjak bírák,

hivatalvezető: C. Kristensen tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2005. március 1-jei tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Jogi háttér

A közösségi árutovábbításra vonatkozó szabályok

1 A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 302., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o., a továbbiakban: Vámkódex) 91. cikke (1) bekezdése a) pontjának

megfelelően a külső árutovábbítási eljárás lehetővé teszi a nem közösségi áru elszállítását a Közösség vámterületén belül egy adott pontról egy másikra anélkül, hogy arra behozatali vámok és más terhek, vagy kereskedelempolitikai intézkedések vonatkoznának.

2 A Vámkódex 96. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja szerint a főkötelezett a közösségi külső árutovábbítási eljárás jogosultja, akinek az előírt határidőn belül és az azonosítás biztosítására a vámhatóság által hozott rendelet megfelelő betartásával sértetlenül be kell mutatnia az árut a rendeltetési vámhivatalnál, valamint be kell tartania a közösségi árutovábbítási eljárásra vonatkozó rendelkezéseket.

3 A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-i 2454/93/EGK bizottsági rendelet (HL L 253., 1. o., magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 6. kötet, 3. o., a továbbiakban: végrehajtási rendelet) 341. cikke értelmében minden olyan árut, amelyet a közösségi külső árutovábbítási eljárás keretében szállítanak – a 31–34. mellékletben szereplő mintának megfelelő és a 37. és 38. mellékletben található útmutató szerint alkalmazandó – T1 nyilatkozattal kell bejelenteni. A 37. mellékletből következik, hogy a külső árutovábbítási eljárásban a következő nyomtatványokat kell használni:

– az 1. példányt annak a tagállamnak a hatóságai őrzik meg, amelyben a kiviteli (feladási) vagy a közösségi árutovábbítási alakiságokat elvégezték;

– a 4. példányt a rendeltetési vámhivatal őrzi meg a közösségi árutovábbítási művelet befejezését követően;

– az 5. példány a közösségi árutovábbítási eljárás visszpéldánya;

– a 7. példányt a rendeltetési tagállam használja statisztikai célokra.

4 A végrehajtási rendelet 37. melléklete ezenkívül részletes adatokat tartalmaz a közösségi árutovábbítás megfelelő nyomtatványainak különböző rovataiban feltüntetendő adatokkal kapcsolatban. A 18. rovatban a következő adatokat kell feltüntetni:

„18. A szállítóeszköz azonosítója és honossága induláskor

A rovat kitöltése [...] kötelező a közösségi árutovábbítás alkalmazása esetén.

Ide kell beírni annak a szállítóeszköznek az azonosítóját, pl. rendszáma vagy neve (teherautó, hajó, vasúti kocsi, repülőgép), amelyre az árukat közvetlenül berakodták, amikor a kiviteli vagy árutovábbítási alakiságok végrehajtására sor került, majd a szállítóeszköz honosságát (vagy a tolató vagy vontató jármű honosságát, ha több szállítóeszközről van szó) a megfelelő közösségi kódok alkalmazásával. Például, ha különböző rendszámú vontatót és pótkocsit alkalmaznak, fel kell tüntetni a vontató és a pótkocsi rendszámát és a vontató honosságát.

[...]"

5 A végrehajtási rendelet 350. cikkének (1) és (2) bekezdése szerint az árukat a szállítás alatt az indító vámhivatal által a főkötelezettnek vagy képviselőjének visszaadott T1 okmány másolatainak kell kísérnie, amelyeket a vámhatóság kérelmére be kell mutatni. A végrehajtási rendelet 356. cikke ebben a tekintetben a következőket rögzíti:

„(1) Az árukat és a T1 okmányt a rendeltetési vámhivatalnál be kell mutatni.

(2) A rendeltetési vámhivatal feljegyzi a T1 okmány példányain az elvégzett ellenőrzések eredményét, és késedelem nélkül eljuttat egy másodpéldányt az indító vámhivatalnak, a másik példányt pedig megőrzi.

(3) A közösségi árutovábbítási eljárás lezárható másik vámhivatalnál is, mint amelyet a T1 okmányban feltüntettek. Ebben az esetben ez a másik vámhivatal válik a rendeltetési vámhivatallá.

[...]"

6 A végrehajtási rendelet 358. cikke szerint minden tagállam jogosult egy vagy több központi vámhivatalt kijelölni, ahová a rendeltetési tagállam illetékes vámhivatalai az árutovábbítási okmányokat visszaküldik. A tagállamok a kijelölt vámhivatalokról

tájékoztatják a Bizottságot, és meghatározzák az oda visszaküldendő okmányok kategóriáját. A Bizottság ezt az információt továbbítja a többi tagállam részére.

7 A végrehajtási rendelet 398. cikke előírja, hogy az egyes tagállamok vámhatóságai bármely, a 399. cikkben foglalt követelményeknek megfelelő és közösségi árutovábbítási eljárást alkalmazni kívánó személynek (a továbbiakban: engedélyezett feladó) engedélyezhetik, hogy az érintett árukat és az ezekre az árukra vonatkozó közösségi árutovábbítási nyilatkozatot ne kelljen bemutatnia az indító vámhivatalnak.

8 A végrehajtási rendelet 402. cikke (1) bekezdésének megfelelően az engedélyezett feladónak legkésőbb az áru indításakor kiegészíti a szabályszerűen kitöltött közösségi árutovábbítási nyilatkozatot. E rendelkezés (2) bekezdése szerint az indítást követően a T1 okmány 1. számú példányát haladéktalanul meg kell küldeni az indító vámhivatalhoz; a többi példány az árukat kíséri.

9 A végrehajtási rendelet 349. cikkének (1) bekezdése megállapítja, hogy az áruk azonosságát alapvetően zárral kell biztosítani. E rendelkezés (4) bekezdése előírja azonban, hogy az indító vámhivatal eltekinthet a zárral való ellátástól, ha az áruk azonossága a T1 okmányon vagy a pótlapokon szereplő áruleírás alapján vagy az esetleges egyéb, az azonosság biztosítására szolgáló intézkedések figyelembevételével megállapítható.

10 A Vámkódex 203. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a behozatalkor vámtartozás keletkezik a behozatalivám-köteles áru vámfelügyelet alóli jogellenes elvonása esetén. E rendelkezés (3) bekezdése szerint az adós adott esetben az a személy, akit az áru átmeneti megőrzéséből vagy az adott vámeljárás alkalmazásából származó kötelezettségek teljesítésére köteleztek.

A behozatali vagy kiviteli vámok visszafizetésére vagy elengedésére a vonatkozó szabályok

11 A Vámkódex 239. cikke előírja, hogy a behozatali vagy kiviteli vámokat olyan helyzetekben is vissza lehet fizetni vagy el lehet engedni, amelyek olyan körülményekből adódnak, amelyeket nem az érintett személynek tulajdonítható megtévesztés vagy súlyos gondatlanság okozott.

12 A 239. cikket a végrehajtási rendelet többek között a 899. és a 909. cikkben részletezi és fejti ki. Az említett rendelet 905. cikkének (1) bekezdése megállapítja, hogy ha a döntéshozó vámhatóság a 899. cikk alapján nem tud határozatot hozni, de a kérelmet olyan bizonyítékok támasztják alá, amelyek a körülményekből eredő olyan különleges helyzetet képezhetnek, amelynek során az érintett személy részéről sem megtévesztés, sem súlyos gondatlanság nem merülhet fel, az adott hatóság tagállama az ügyet a Bizottsághoz utalja.

13 Az 1996. december 18-i 12/97/EK bizottsági rendelettel (HL L 1997. L 9., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 8. kötet, 3. o.) módosított végrehajtási rendelet 905. cikkének (2) bekezdése, amely úgy fogalmaz, hogy a Bizottság elé terjesztett ügyre vonatkozóan az eset teljes körű vizsgálatához szükséges valamennyi adatot a Bizottság rendelkezésére kell bocsátani, és csatolni kell ezenfelül egy nyilatkozatot, amelyet a visszafizetés vagy elengedés kérelmezője aláír, és amelyben kijelenti, hogy áttanulmányozta az előterjesztést, és nincs észrevétele, illetve megadja a további információkat, amelyeket szerinte az előterjesztésbe kellene foglalni. Ha megállapítást nyer, hogy a tagállam által szolgáltatott adatok nem elegendőek ahhoz, hogy az adott ügyben a tények teljes ismeretében lehessen határozatot hozni, a Bizottság további adatok szolgáltatását kérheti.

14 Az 1998. július 29-i 1677/98/EK bizottsági rendelet által (HL L 212., 18. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 9. kötet, 30. o.) beillesztett 906a. cikk megállapítja,

hogy ha a Bizottság a 906. és 907. cikkben meghatározott eljárás során bármikor kedvezőtlen döntést szándékozik hozni a visszafizetést vagy elengedést kérelmező személlyel szemben, kifogásait írásban közölnie kell az érintettel, csatolva minden olyan okmányt, amelyekre a kifogásokat alapozza. A visszafizetést vagy elengedést kérelmező személynek álláspontját a kifogás megküldésének időpontjától számított egy hónapon belül írásban kell kifejtenie.

15 Az 1677/98 rendelettel módosított végrehajtási rendelet 907. cikke szerint:

„Az adott ügyet vizsgáló bizottság keretében egy valamennyi tagállam képviselőiből álló szakértői csoporttal történő konzultáció után a Bizottság határoz arról, hogy a különleges helyzet alapján jogszerű-e a visszafizetés vagy elengedés.

Ezt a határozatot a 905. cikk (2) bekezdésében említett ügynek a Bizottsághoz történő beérkezésétől számított hat hónapon belül kell meghozni. Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy határozatának meghozatala céljából a tagállamtól további adatokat kell kérni, a hat hónapos határidő a további adatszolgáltatásra vonatkozó bizottsági megkeresés és az ezen adatok kézhezvétele között eltelt időszakkal meghosszabbítható.

Ha a Bizottság a 906a. cikknek megfelelően kifogásait közölte a visszafizetést vagy elengedést kérelmező személlyel, a kilenc hónapos határidő meghosszabbodik azzal az idővel, amely a Bizottság részéről emelt kifogások megküldésének időpontja és az érintett személy állásfoglalásának kézhezvétele vagy állásfoglalás hiányában az állásfoglalás ismertetésére rendelkezésre álló határidő között eltelik."

16 A végrehajtási rendelet a 908. cikkének (2) bekezdése szerint a tagállam hatáskörrel rendelkező hatósága dönt a vele a Bizottság határozata alapján közölt kérelemről. Végül az említett rendelet 909. cikke értelmében, ha a Bizottság nem hozza meg a határozatát a 907. cikkben meghatározott határidőn belül, akkor a döntéshozó vámhatóság helyt ad a visszatérítési vagy elengedési kérelemnek.

A jogvita alapját képező eljárás

A szóban forgó közösségi külső árutovábbítási műveletek

17 A tényállás megvalósulásának időpontjában a felperes a Kamstra Shipstores csoport (székhelye: Delfzijl [Hollandia]) tagja volt, amelynek tevékenysége különböző termékek, különösen a cigaretta nagykereskedelme volt. A felperes, aki engedélyezett feladónak minősült, a csoportban alapvetően logisztikai feladatokat vállalt.

18 Az 1994. február 16. és július 5. közötti időszak során a felperes a közösségi külső árutovábbítási eljárás alapján tizenegy T1 okmányt állított ki cigarettarakományok szlovákiai rendeltetési helyre történő szállítása céljából, amelynek ő volt a főkötelezettje.

19 A szóban forgó nyolc közösségi külső árutovábbítási művelethez a következő vámokmányokat mellékelték:

– az 1994. február 16-i 120228. sz. T1 okmány;

– az 1994. február 25-i 120274. sz. T1 okmány;

– az 1994. március 11-i 120372. sz. T1 okmány;

– az 1994. március 19-i 120404. sz. T1 okmány;

– az 1994. március 23-i 120410. sz. T1 okmány;

– az 1994. május 9-i 120674. sz. T1 okmány;

– az 1994. május 16-i 120697. sz. T1 okmány;

– az 1994. május 24-i 120733. sz. T1 okmány;

– az 1994. május 25-i 120754. sz. T1 okmány;

– az 1994. június 28-i 120936. sz. T1 okmány;

– az 1994. július 5-i 120986. sz. T1 okmány.

20 A vámokmányokban a cigaretta végső vevőjeként az Intertrade és az Ikoma szerepelt, amelyek állítólag szlovákiai székhelyű vállalkozások. A felperes azonban nem volt közvetlen kapcsolatban a vevőkkel, amelyek a vételhez C. úr bizományos szolgáltatásait vették igénybe. A felperes több éve üzleti kapcsolatban állt ez utóbbival. A bizományos az áruszállítmányt egészen a rendeltetési vámhivatalig kísérte.

21 A szóban forgó első kilenc, azaz 1994. február 16. és május 25. között végzett vámművelet esetében a T1 okmányokban említett rendeltetési vámhivatal a schirndingi vámhivatal (Németország) volt. A két utolsó, azaz az 1994. június 28-i és július 5-i vámműveletre megjelölt rendeltetési vámhivatal a philippsreuti vámhivatal (Németország) volt. Azonban mindegyik küldeményt a philippsreuti vámhivatalban mutatták be.

22 A felperes faxon értesítette az indító, azaz a delfzijli határállomáson lévő vámhivatalt valamennyi szállítmány rakományáról, mivel általában ez a hivatal járt el az okmányok, valamint a rakodás helyén a teherautók ellenőrzése során. Mivel az „előzetes indítási jelentési" rendszert 1994. április 1-jén vezették be Hollandiában, az 1994. május 9. és július 5. között elvégzett műveletekkel összefüggő utolsó hat okmányról a Delfzijli Vámhatóság a Douane Informatie Centrum (váminformációs központ) útján közölte a megjelölt rendeltetési vámhivatallal. Ez az előzetes jelentési rendszer azonban Németországban technikai problémák miatt csak 1994 augusztusában került bevezetésre.

23 A használt szállítóeszközök rendszámait csak a rendeltetési vámhivatalnak szánt T1 okmány 4. sz. példányán tüntették fel. Ezeket a rendszámokat tehát nem tüntették fel az 1. sz. példányon (az indító vámhatóság által megőrzött példány) és az 5. sz. példányon (az indító vámhatóságnak visszaküldendő példány).

24 Minden egyes szállítmány indítását követően a felperes elküldte a T1 okmány 1. sz. példányát az indító vámhivatalnak, a többi példányt a szállítmányhoz mellékelték. A felperes a coevordeni (Hollandia) elszámolási vámhivatalnak címzett, felbélyegzett borítékokat adott át a teherautó sofőrjének. Ezeket a borítékokat a rendeltetési vámhivatalhoz kellett eljuttatni abból a célból, hogy azokat e hatóság a T1 okmányok 5. sz. példányainak az elszámolási vámhivatalban való továbbításához használhassák. Azonban a philippsreuti vámhivatal vámtisztviselője, Mauritz úr, akinél az árutovábbítási okmányokat bemutatták, nem használta ezeket a borítékokat, tehát nem közvetlenül postán küldte a T1 okmányok 5. sz. példányait az elszámolási vámhivatalba. Ezeket az árutovábbítási okmányokat nem a hivatalos úton, azaz nem a német közigazgatási küldemények központi szervezetén keresztül küldték meg. Az árutovábbítási okmányok 5. sz. példányait ugyanis Mauritz úr átadta C. úrnak, a bizományosnak, vagy a teherautó vezetőjének, aki azokat ezt követően visszavitte Hollandiába, és ott visszaadta a felperesnek. Ez utóbbi azokat faxon és postán eljuttatta az elszámolási hatósághoz.

25 A szóban forgó tizenegy közösségi árutovábbítási okmányt Mauritz úr a német vámhatóság eredeti pecsétjével lebélyegezte. Ezen okmányok számait azonban a német vámhatóság nyilvántartásában nem találták meg. Ugyanis a vámokmányokra tett pecsétet és a német vámhivatal számait, amelyeket azok feltüntetnek, nem cigarettakivitelre és az arra vonatkozó T1 vámokmányokra vették nyilvántartásba, hanem más árukra és vámokmányokra. A cigarettaszállítmány bejegyzésének hiánya a philippsreuti vámhivatal nyilvántartásában többek között azzal a következménnyel járt, hogy a német hatóságok nem tájékoztatták a cseh vámhatóságokat az 1994 januárjában bevezetett kölcsönös tájékoztatási rendszer alapján, hogy ezek a szállítmányok úton vannak Csehország irányában.

26 A holland hatóságok, többek között a Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst (adóügyi információs és nyomozószolgálat, a továbbiakban: FIOD) által végzett vizsgálat ezt követően feltárta, hogy a fent említett szállítási okiratokkal nem számoltak el megfelelően. E nyomozás jelentése 1996. december 30-án kelt (a továbbiakban: FIOD-jelentés).

27 Mauritz úr, a német vámtisztviselő és egy volt cseh vámtisztviselő, Sykora úr ellen büntetőítéletet hoztak Németországban, többek között okirathamisítás vétségének elkövetése miatt. Két másik személyt, Chovan és Sanda urakat cigarettacsempészetben való részvétel miatt ítélték el a Cseh Köztársaságban (a prágai Vinchní Soud [Fellebbviteli Bíróság] 2004. november 30-i ítélete). A holland hatóságok vizsgálatot indítottak a felperes két alkalmazottja, B. és FB. urak ellen az e cigarettacsempészetben való esetleges részvételük megállapítása céljából. Ezt az eljárást azonban megszüntették. Végül a lefolytatott nyomozás feltárta, hogy az Intertrade és az Ikoma, amelyek a szóban forgó műveleteknek megfelelő okmányokban vevőként szerepeltek, Szlovákiában nem voltak bejegyezve a helyi kereskelmi nyilvántartásba.

A közigazgatási eljárás

28 1995. március 15-én a holland hatóságok 4 006 168,20 NLG megfizetését követelték a felperestől behozatali vám címén. Többek között úgy vélték, hogy szóban forgó árukat nem mutatták be a rendeltetési vámhivatalban, és azokkal nem számoltak el megfelelően. A holland hatóságok szerint ez a vámfelügyelet alóli elvonás a Vámkódex 203. cikkének megfelelően behozatali vámtartozást keletkeztet. A felperes megtámadta ezt a fizetési meghagyást a nemzeti bíróságok előtt. Az ezek előtt folyamatban lévő eljárás során a holland hatóságok 2 293 042,50 NLG összegre csökkentették a behozatali vám címén követelt összeget.

29 1997. december 15-én a felperes behozatali vámok elengedése iránti kérelmet nyújtott be a holland vámhatóságokhoz. 1999. február 8-án a holland vámhatóságok a szóban forgó vám elengedése iránti kérelmet nyújtottak be a Bizottsághoz anélkül, hogy a felperesnek előzőleg hozzáférést biztosítottak volna valamennyi ügyirathoz.

1999. május 10-én a Bizottság tájékoztatta a felperest, hogy mivel ez utóbbi nem ismerhetett meg minden iratot, ezen elengedési kérelem elfogadhatatlanná nyilvánítására készül. A felperes 2000 februárjában végül betekinthetett a holland hatóságok által készített valamennyi iratba. A felperes 2000. május 2-án közölte a holland hatóságokkal az iratokra vonatkozó észrevételeit.

30 A holland hatóságok 2000. május 29-én kézbesített, 2000. május 22-i levelükben ismét kérték a Bizottságtól a behozatali vám elengedését. Ez a kérelem a REM 09/00 hivatkozási számú eljárás tárgya volt, amely a jelen eljárás tárgyát képezi.

31 A Bizottság 2000. október 27-i levelével további adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresést intézett a holland hatóságokhoz. A Bizottság által feltett öt kérdésre e hatóságok válaszaikat a 2001. május 4-én nyilvántartásba vett, 2001. április 23-i levelükben küldték el.

32 A felperes 2001. április 3-i levelében kérte a Bizottságot az elengedési kérelem megvizsgálására előírt kilenc hónapos határidő lejártának, valamint azon ténynek megerősítésére, hogy a holland hatóságok azt kedvezően fogják elbírálni. A Bizottság 2001. április 4-én tájékoztatta a felperest, hogy felfüggesztette a határidőt a holland hatóságokhoz 2000. október 27-én intézett adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresés miatt.

33 A holland vámhatóságok 2001. április 23-i levelükkel tájékoztatták a felperest a határidő felfüggesztéséről, és közölték vele, hogy ebben a szakaszban nem ismerheti meg a Bizottság által feltett kérdéseket, de erre lehetősége nyílik, amennyiben a Bizottság a kérelem elutasítását helyezné kilátásba.

34 A Bizottság 2001. június 13-i levelében kérte a holland hatóságokat, hogy juttassák el hozzá a FIOD-jelentést. A holland hatóságok 2001. július 5-én tájékoztatták a felperest e második, további adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresésről és a határidő újabb meghosszabbításáról. A holland hatóságok 2001. augusztus 2-án nyilvántartásba vett, 2001. július 23-i levelükben eljuttatták a FIOD-jelentést a Bizottsághoz.

35 A Bizottság 2001. szeptember 21-i levelében tájékoztatta a felperest, hogy elengedési kérelme ügyében várhatóan elutasító határozatot fog hozni, kifejtve a kérelemmel szembeni ellenvetéseit. A Bizottság jelezte számára, hogy egy hónapig lehetősége van arra, hogy betekintsen az ügy bizalmasnak nem minősülő irataiba, azaz a 2002. május 22-i elengedési kérelembe és annak mellékleteibe, amint azokat a holland hatóságok benyújtották, valamint a FIOD-jelentésbe.

36 A felperes 2001. október 3-án telefonon kereste fel a Bizottságot, és kérte, hogy minden iratba betekinthessen. A felperes ezt követően ezt a kérelmet szintén benyújtotta a holland hatóságokhoz, amelyek 2001. október 11-i levelükben elküldték számára a FIOD-jelentést, a Bizottság első, 2000. október 27-i adatigénylését, valamint második, 2001. június 13-i felvilágosítás iránti kérelmét és az ez utóbbira adott válaszukat. A Bizottság a felperes ugyanazon napon előterjesztett újabb kérelmére válaszul 2001. október 12-én elküldte ez utóbbinak a rendelkezésre bocsátott iratok teljes listáját.

37 Az érdekelt a Bizottsághoz 2001. október 17-én érkezett, ugyanaznapi levelében állást foglalt az utóbbi által megfogalmazott kifogásokról.

38 A Bizottság 2001. november 9-én a holland hatóságok kérelme alapján a Vámkódex Bizottság keretében valamennyi tagállam képviselőiből összeállított szakértői csoporttól kért véleményt.

39 A Bizottság 2001. november 16-án elfogadta a REM 09/00 határozatot, amely indokolatlannak minősítette a behozatali vám elengedését (a továbbiakban: megtámadott határozat). 2001. december 14-én a holland hatóságok tájékoztatták a felperest, hogy az elengedési kérelmet elutasították.

Az eljárás és a felek kereseti kérelme

40 A felperes az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2002. február 22-én benyújtott keresetlevelével benyújtotta a jelen keresetet.

41 Az előadó bíró jelentése alapján az Elsőfokú Bíróság a szóbeli szakasz megnyitásáról határozott. A pervezető intézkedések keretében az Elsőfokú Bíróság a Bizottságot bizonyos iratok benyújtására, a feleket pedig arra szólította fel, hogy írásban válaszoljanak bizonyos kérdésekre. A felek a felszólításoknak a megszabott határidőn belül eleget tettek.

42 Ezekben az iratokban a felperes valamennyi állításának alátámasztására részletes bizonyítékokat ígért. Javasolta többek között az Elsőfokú Bíróságnak a holland vámhatóság tisztviselőinek tanúként való meghallgatását.

43 A felek szóbeli előadásait és az Elsőfokú Bíróság kérdéseire adott válaszait a 2005. március 1-jei nyilvános tárgyaláson hallgatták meg.

44 A felperes kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– semmisítse meg a megtámadott határozatot;

– kötelezze Bizottságot a költségek viselésére.

45 A Bizottság kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

– utasítsa el a keresetet, mint megalapozatlant;

– kötelezze a felperest a költségek viselésére.

Indokolás

46 A felperes keresetének alátámasztására először a behozatali vámok elengedésére irányuló eljárás és a jogbiztonság elvének megsértésére, másodszor a Vámkódex a 239. cikke és a végrehajtási rendelet 905. cikke szerinti súlyos gondatlanság hiányára és harmadszor az arányosság elvének megsértésére alapított érvre hivatkozik. A tárgyalás során a felperes egy negyedik érvre is hivatkozott, amely a megtámadott határozat által elutasított elengedési kérelem tárgyát képező vámtartozás hiányán alapult.

A behozatali vámok elengedése iránti eljárásnak és a jogbiztonság elvének megsértésére alapított első jogalapról

47 A felperes álláspontja szerint a végrehajtási rendelet 907. cikke értelmében a Bizottság határozatát az iratok nemzeti hatóságok általi továbbításának időpontjától számított kilenc hónap alatt kell meghozni, ezt a határidőt csak a nemzeti hatóságokhoz intézett, további adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresés és a Bizottság kifogásainak a kérelmezővel való közlése miatt lehet meghosszabbítani.

48 A felperes állítása szerint a jelen esetben ezt a határidőt nem a tartották be. A felperes vitatja e határidő jelen esetben történt meghosszabbításának érvényességét. A felperes megemlíti először, hogy a Bizottság elmulasztotta értesíteni őt e határidő meghosszabbításáról, és ezáltal megsértette a jogbiztonság elvét; másodszor nem biztosította számára a lehetőséget, hogy megfelelő időben tudomást szerezzen a további adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresésről és az erre adott válaszról; harmadszor a Bizottság késve engedett számára betekintést az ügy valamennyi iratába; és negyedszer, hogy rendkívül hosszú idő telt el a holland hatóságok válaszainak elküldése és azoknak a Bizottság általi kézhezvétele között; valamint ötödször, hogy e hatóságok indokolatlanul hosszú idő után továbbították a FIOD-jelentést. Hatodszor a felperes az elengedési kérelem elintézésének késedelmén alapuló kifogást terjeszt elő.

49 A Bizottság azt állítja, hogy betartotta a végrehajtási rendelet 907. cikkében előírt kilenc hónapos határidőt, és az igazgatási eljárás során nem történt szabálytalanság.

1. A határidő meghosszabbításáról való értesítés hiányára és a jogbiztonság elvének megsértésére alapított kifogásról

– A felek érvei

50 A felperes állítása szerint a Bizottság elmulasztotta megfelelő időben értesíteni őt a holland hatóságokhoz intézett két további adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresésről, azaz a határozat elfogadására nyitva álló határidő meghosszabbításáról.

51 A felperes előterjeszti, hogy mivel a határozat elfogadására előírt határidő elsősorban az elengedést kérelmező érdekeit és jogait szolgálja, nem kerülhet sor az említett határidő felfüggesztésére anélkül, hogy a felperest közvetlenül van közvetve tájékoztatnák erről és az ezt indokoló körülményekről. Előterjeszti, hogy a végrehajtási rendelet 907. cikkének második bekezdésében világosan és pontosan előírt kilenc hónapos határidő célja a kérelmező jogi helyzetének biztosítása, és azt állítja, hogy az érvényes meghosszabbításról történő értesítés hiányában biztos lehet az elengedés elfogadásában az említett határidő leteltét követően. A felperes hozzáfűzi, hogy mivel e határidő alatt nem kapott a Bizottságtól semmilyen értesítést, úgy vélte, hogy a Bizottság lemondott a határozathozatalról. A megtámadott határozat utólagos elfogadása megsértette a jogbiztonság elvét, amely a közösségi jogi helyzetek és viszonyok előreláthatóságának biztosítására irányul (a Bíróság C-63/93. sz., Duff és társai ügyben 1996. február 15-én hozott ítéletének [EBHT 1996., I-569. o] 20. pontja).

52 A Bizottság megjegyzi, hogy a végrehajtási rendelet 905. és azt követő cikkei világosan előírják, hogy a méltányossági elengedési eljárást meg lehet hosszabbítani, és azt állítja, hogy az említett rendelet egyik rendelkezése sem szabja meg számára, hogy az elengedés kérelmezőjét tájékoztassa az azzal összefüggő további adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresésről, így a határidő meghosszabbításáról. A

végrehajtási rendelet 907. cikke ebből következően semmilyen biztosítékot nem ad a kérelmezőnek, hogy az iratok kézhezvételétől számított kilenc hónap alatt döntést hoznak. Következésképpen a felperes nem hivatkozhat arra, hogy a holland hatóságok vagy a Bizottság kilenc hónapon keresztül nem tájékoztatták, hogy a határidőt leteltnek tekintse, és így a végrehajtási rendelet 909. cikke alapján az elengedési kérelem kedvező elbírálására számítson.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

53 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a jogbiztonság elve megköveteli, hogy a jogszabályok világosak és pontosak legyenek, és a közösségi jogi helyzetek és viszonyok előreláthatóságának biztosítására irányul (a fent hivatkozott Duff és társai ügyben hozott ítélet 20. pontja és az Elsőfokú Bíróság T-229/94. sz., Deutsche Bahn kontra Bizottság ügyben 1997. október 21-én hozott ítéletének [EBHT 1997., II-1689. o.] 113. pontja).

54 A végrehajtási rendelet 907. cikkének második bekezdése megállapítja, hogy a Bizottságnak a határozatot az elengedési kérelem iratainak a Bizottsághoz történő beérkezésétől számított kilenc hónapon belül kell meghoznia. Ez a rendelkezés azt is előírja azonban, hogy ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy határozatának meghozatala céljából a tagállamtól további adatokat kell kérni, a kilenc hónapos határidő a további adatszolgáltatásra vonatkozó bizottsági megkeresés és a nemzeti hatóságok válaszának Bizottság általi kézhezvétele között eltelt időszakkal meghosszabbodik.

55 A fent hivatkozott 907. cikkből egyértelműen következik, hogy a Bizottság számára a határozat meghozatalára rendelkezésre álló határidő meghosszabbítható. A felperesnek tehát tudnia kellett, hogy az eljárás felfüggeszthető volt. Ezenkívül sem a Vámkódex, sem a végrehajtási rendelet nem írja elő, hogy az érdekeltet haladéktalanul tájékoztatni kell a nemzeti hatóságokhoz intézett további adatszolgáltatásra vonatkozó bizottsági megkeresésről. E kötelezettség különösen nem következik a végrehajtási rendelet 905. cikkének (2) bekezdéséből és 906a. cikkéből

(lásd az alábbi 61. és 62. pontot). Ebből következik, hogy a felperes nem lehetett biztos abban, hogy a kilenc hónapos határidő leteltéből adódóan az elengedési kérelmet elfogadták, akkor sem, ha nem tájékoztatták az említett határidő meghosszabbításáról. Végül meg kell állapítani, hogy a felperes 2001. április 3-i levelét követően a Bizottság 2001. április 4-én azonnal tájékoztatta a felperest a határidő felfüggesztéséről.

56 Ebből következően ezt a kifogást el kell utasítani.

2. A további adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresés kellő időben való közlésének elmaradására alapított jogalapról

– A felek érvei

57 A felperes állítása szerint a Bizottság elmulasztotta megadni számára a lehetőséget, hogy megfelelő időben tudomást szerezhessen a nemzeti hatóságokhoz intézett további adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresésről és az arra adott válaszokról. Továbbá a felperest a 2000. október 27-i megkeresésről csak a Bizottsághoz 2001. április 3-án intézett levelét követően, 2001. április 4-én tájékoztatták. Hasonlóképpen csak 2001. július 5-én kapott tájékoztatást a holland hatóságoktól arról, hogy a Bizottság 2001. június 13-án újabb adatszolgáltatást kért. Ezenkívül a Bizottság az adatszolgáltatás iránti megkeresésbe, valamint a holland hatóságok válaszába csak 2001. október 11-én engedett számára betekintést.

58 A felperes előterjeszti, hogy a végrehajtási rendelet 905. cikkének (2) bekezdéséből, 906a. cikkéből, valamint a kontradiktórius eljárás elvéből következik, hogy a kérelmezőt mindig tájékoztatni kell az elengedési eljárás állásáról, és hogy az adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresés előterjesztésének vagy a válaszok elküldésének időpontjában jogosult betekinteni a Bizottság és a nemzeti hatóságok között átadott okiratokba.

59 Az iratokhoz megfelelő időben való hozzáférést tehát a nemzeti hatóságok nem korlátozhatják az ügy előkészítési szakaszaira, illetve arra az esetre, ha a Bizottság az elengedést elutasító előzetes álláspontját közli. Először is, ha a kérelmező csak a Bizottságnak eredetileg továbbított iratokról ismertetheti véleményét, akkor jogai a nemzeti hatóságok által átadott iratok teljességétől függenek, ami visszaélésekre adhat módot ez utóbbiak részéről, esetleg a Bizottsággal egyetértésben. A felperes kifejti ebben a tekintetben, hogy a holland hatóságok által a Bizottságnak átadott iratok hiányosak voltak, mivel a Bizottságnak kétszer is további adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresést kellett intéznie. Másodszor a felperes rámutat, hogy nem elegendő, hogy akkor terjeszthette elő észrevételeit az iratokról, amikor a Bizottság már előzetes döntést hozott az elengedési kérelemről, mivel a jogait csak akkor tartják tiszteletben, ha megfelelő időben terjesztheti elő az álláspontját.

60 A Bizottság azt állítja, hogy jóllehet köteles biztosítani azt, hogy az érdekelt gyakorolhassa védelemhez való jogát mielőtt a Bizottság meghozza határozatát, azonban egyáltalán nem köteles állandóan tájékoztatni őt a határozat elfogadását megelőző valamennyi szakaszról. Jelzi azonban, hogy amikor a jelen esethez hasonlóan a kérelmező igényli, tájékoztatja a nevében benyújtott kérelem vizsgálatának előrehaladásáról.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

61 A végrehajtási rendelet 905. cikke (2) bekezdésének első albekezdése előírja, hogy a nemzeti hatóságok által a Bizottság elé terjesztett ügyre vonatkozóan az eset teljes körű vizsgálatához szükséges valamennyi adatot a Bizottság rendelkezésére kell bocsátani, ezenkívül az iratoknak tartalmazniuk kell a visszatérítést vagy elengedést kérelmező által aláírt nyilatkozatot, amely tanúsítja, hogy megismerte az iratokat, megjelölve, hogy nincs hozzáfűznivalója, vagy ismertetve valamennyi további tényt, amelynek említését fontosnak tartja. Ez a mechanizmus lehetővé teszi az elengedést igénylő gazdasági szereplő számára, akit a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok az iratok előkészítésébe nem feltétlenül vontak be, hogy az igazgatási eljárás első, nemzeti szinten folyó szakaszában hatékonyan gyakorolja a meghallgatáshoz fűződő jogát (az Elsőfokú Bíróság T-290/97. sz., Mehibas Dordtselaan kontra Bizottság ügyben 2000. január 18-án hozott ítéletének [EBHT 2000., II-15. o.] 44. pontja). Ez a rendelkezés nem alapozza meg az érdekelt tájékoztatásának kötelezettségét, és azon adatszolgáltatás iránti megkeresések azonnali közlését, amelyeket a Bizottság intéz a nemzeti hatóságokhoz az eljárás Bizottság előtt zajló, második szakaszában. Ebből a szempontból meg kell említeni, hogy a felperes állításával ellentétben az a tény, hogy a Bizottság hasznosnak véli az adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresést, nem jelenti azt, hogy az iratok hiányosak, egyszerűen csak azt, hogy hasznosnak tartja a további adatszolgáltatást annak érdekében, hogy az adott ügyben a végrehajtási rendelet 905. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdésében rögzítetteknek megfelelően a tények teljes ismeretében lehessen határozatot hozni.

62 A végrehajtási rendelet a 906a. cikke megállapítja, hogy amennyiben a Bizottságnak az a szándéka, hogy az elengedési kérelem kérelmezőjére nézve kedvezőtlen döntést hozzon, az eljárás bármelyik pontján, írásban kell vele közölnie kifogásait, valamint valamennyi olyan iratot, amelyre az említett kifogásokat alapozza. Ahogyan e rendelkezés tartalmából következik, ez a tájékoztatási kötelezettség csak akkor keletkezik, amikor a Bizottság az elengedési kérelem megvizsgálását követően olyan előzetes következtetésre jut, amely a kérelmezőre nézve kedvezőtlen. Következésképpen ez a rendelkezés nem eredményezi, hogy a Bizottság állandó jelleggel köteles tájékoztatni az érdekeltet az eljárás előrehaladásáról.

63 Meg kell tehát állapítani, hogy a vámügyi szabályozás nem írja elő, hogy az érdekeltet haladéktalanul tájékoztatni kell a Bizottság által a nemzeti hatóságokhoz intézett további adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresésekről, valamint az azokra adott válaszokról, sem azt, hogy az érdekelttel azonnal közölni kell e levélváltás tartalmát.

64 Elsősorban meg kell állapítani, hogy a jelen esetben a felperesnek elegendő információ állt a rendelkezésére az eljárás során e további adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresésről, és lehetősége volt álláspontjának megfelelő ismertetésére. Továbbá a felperes 2001. április 4-én tudomást szerzett az első, 2000. október 27-i adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresésről; a holland hatóságok 2001. április 23-án küldték el válaszukat a Bizottság részére. A második, 2001. június 23-i megkeresésről a felperest 2001. július 5-én tájékoztatták; a holland hatóságok erre 2001. július 23-án válaszoltak. A felperes e megkeresések és a 2001. október 11-i válaszok tartalmáról tudomást szerzett, és 2001. október 17-én – a megtámadott határozat 2001. november 16-i elfogadását megelőzően – állást foglalt a Bizottság kifogásairól.

65 Következésképpen ezt a kifogást el kell utasítani.

3. Az iratokhoz való késedelmes és hiányos hozzáférésről

– A felek érvei

66 A felperes felhívja a figyelmet arra, hogy bár a Bizottság 2001. szeptember 21-i levelében közölte vele az elengedéssel kapcsolatos kifogásait, még nem adta át

ténylegesen azokat az iratokat, amelyek megalapozták e kifogásokat. A szóban forgó iratok átadásának ezen elmulasztása a végrehajtási rendelet 906a. pontjának megsértését eredményezte. A felperes előterjeszti, hogy a döntéshozatali határidőt tehát nem függesztették fel, mivel a felperesnek nem volt módja arra, hogy maradéktalanul élhessen a kontradiktórius elvből folyó jogaival. Végül rámutat, hogy az a tény, hogy a holland hatóságok 2001. október 11-én tájékoztatták a Bizottsággal folytatott levelezésük egy részéről, nem elegendő a jelen esetben a kontradiktórius elv tiszteletben tartásának biztosítására. Kifejti, hogy ezen alkalommal a holland hatóságok nem adták át részére a Bizottság első, 2000. október 27-i további adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresését.

67 Másodlagosan a felperes fenntartja, hogy – még ha a Bizottság nem is volt köteles ténylegesen átadni a részére az ügy iratait – joga volt valamennyi iratba betekinteni, beleértve azokat is, amelyeket a Bizottság nem tartott relevánsnak. Márpedig a Bizottság csak 2001. október 12-én engedélyezett részére teljes hozzáférést az iratokhoz, amely időpontban a felperes tudomást szerezhetett arról a listáról, amely felsorol minden olyan iratot, amelybe betekinthet.

68 A felperes szintén megemlíti, hogy – amint a holland hatóságok által a részére címzett 2001. április 23-i levélből következik – a Bizottság a szóban forgó kérelemre vonatkozó kérdéseket tett fel nekik a Vámkódex Bizottság 2000. szeptember 20-i ülésén. Márpedig e kérdések és az arra adott válaszok némelyike nem kerültek feljegyzésre, így a felperes azokról nem szerezhetett tudomást, és azok tekintetében észrevételeket sem fogalmazhatott meg. A tárgyalás során a felperes azt állította, hogy a Bizottság is megsértette a védelemhez való jogait, mivel nem adott lehetőséget az észrevételei benyújtására a valamennyi tagállam képviselőiből álló szakértői csoport 2001. november 9-i megbeszélésén, amely a Vámkódex Bizottság keretében a szóban forgó elengedési kérelem megtárgyalása érdekében ült össze, mivel nem tájékoztatták az ott elhangzottakról és a Bizottság által elfogadott álláspontról, illetve a megbeszélés jegyzőkönyvéről.

69 Végül a felperes kifogásolja, hogy a hozzájárulása nélkül a holland hatóságok nem nyújthatták volna be a büntetőjogi természetű vizsgálat keretében felvett jegyzőkönyveket, mivel ez ellentétes az eljárás megfelelő lefolyásának elvével.

70 A Bizottság álláspontja szerint az elutasító határozatot megalapozó valamennyi tény szerepelt már azokban az iratokban, amelyeket a holland hatóságok nyújtottak be 2000. május 22-én, és amelyhez a felperes hozzáférhetett. A felperesnek ezenkívül 2001. szeptember 21-től lehetősége volt arra, hogy az iratok összességéhez hozzáférjen, de ügyvédje nem akart élni ezzel a lehetőséggel, mivel azok teljes listája még nem állt rendelkezésére. A Bizottság állítása szerint az ilyen kérelem szokatlan, és azt nem alapozza meg a közösségi vámszabályozás egyetlen rendelkezése sem, mivel a végrehajtási rendelet 906a. cikke csak arra kötelezi, hogy lehetővé tegye a kérelmező számára, hogy hozzáférjen valamennyi olyan irathoz, amelyre kifogását alapítja. Ugyanis a védelemhez való jog tiszteletben tartása csak azt foglalja magában, hogy az érdekelt megfelelően ismertethesse az álláspontját azokról a tényekről, amelyeket a Bizottság az elengedési kérelem tárgyában hozott határozatának indokolásában a terhére ró, de nem követeli meg, hogy a Bizottság a saját kezdeményezésére biztosítson betekintést azon iratok össszességébe, amelyek adott esetben összefüggenek a szóban forgó esettel. Az érdekeltre hárul tehát, hogy hozzáférést kérjen azon iratokhoz, amelyeket szükségesnek vél, mivel az intézmények nem kötelesek önként hozzáférést biztosítani azon iratok összességéhez, amelyek összefüggenek az ügy körülményeivel (az Elsőfokú Bíróság T-205/99. sz., Hyper kontra Bizottság ügyben 2002. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-3141. o.] 63. és 64. pontja).

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

71 A felperes azon kifogása tekintetében, amely azon alapul, hogy a Bizottság azáltal, hogy elküldte számára az elengedési kérelemre vonatkozó kifogásait, még nem adta át ténylegesen azon iratokat, amelyek ezeket megalapozzák, és csak arra

korlátozódott, hogy tájékoztassa a felperest azon iratokról, amelyekhez hozzáférhetett, az Elsőfokú Bíróság rámutat, hogy a végrehajtási rendelet 906a. cikke csak azt a kötelezettséget írja elő a Bizottságnak, hogy az elengedést kérelmezővel minden olyan iratot közöljön, amelyre a kifogásait alapozza. Márpedig az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy a Bizottság megfelelően teljesítette e kötelezettségét azáltal, hogy a felperes rendelkezésére bocsátotta az ügy iratait. (lásd értelemszerűen az Elsőfokú Bíróság T-36/91. sz., ICI kontra Bizottság ügyben 1995. június 29-én hozott ítéletének [EBHT 1995., II-1847. o.] 99. pontját).

72 Azon kérdés esetében, hogy melyek voltak az ügy azon iratai, amelyekhez a kérelmezőnek hozzá kell férnie, az Elsőfokú Bíróság nem tudja elfogadni a Bizottságnak azt a feltevését, hogy a saját kezdeményezésére neki csak azon iratokat kell közölnie, amelyeket kifogásai megalapozására használt. Habár a végrehajtási rendelet 906a. cikke valóban csak azt követeli meg, hogy a Bizottság azokat az iratokat közölje, amelyekre a kifogásait alapozza, a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elve kibővíti azon kötelezettségek körét, amelyeket ez a rendelkezés előír a Bizottság számára. Ugyanis ezen elv értelmében nem a Bizottság határozza meg egyedül, hogy melyek az elengedési eljárás keretében az érdekelt fél számára hasznos iratok. Az igazgatási iratok magukban foglalhatnak olyanokat is, amelyek az elengedés szempontjából kedvező tényeket tartalmaznak, és amelyeket az érdekelt a kérelme alátámasztására felhasználhat, még ha a Bizottság ezt nem is tette. A kérelmezőnek tehát hozzá kell férnie az ügy valamennyi bizalmasnak nem minősülő iratához, beleértve azokat, amelyeket nem használtak fel a Bizottság kifogásainak a megalapozására (lásd ebben az értelemben az Elsőfokú Bíróság T-42/96. sz., Eyckeler & Malt kontra Bizottság ügyben 1998. február 19-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-401. o.] 81. pontját és a T-50/96. sz., Primex Produkte Import-Export és társai kontra Bizottság ügyben 1998. szeptember 17-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-3773. o.] 64. pontját).

73 Az Elsőfokú Bíróság emlékeztet, hogy a versenyjog területén az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a Bizottságnak a vizsgálati iratok teljességéhez hozzáférést kell biztosítania, beleértve a terhelő és a felmentő tényeket (az Elsőfokú Bíróság T-175/95. sz., BASF kontra Bizottság ügyben 1999. május 19-én hozott ítéletének [EBHT 1999., II-1581. o.] 45. pontja) még az érdekelt kifejezett kérelme hiányában is (az Elsőfokú Bíróság T-191/98. sz. és T-212/98–214/98. sz., Atlantic Container Line és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2003. szeptember 30-

án hozott ítéletének [EBHT 2003., II-3275. o.] 335–340. pontja). Ez az ítélkezési gyakorlat a jelen esetben is alkalmazandó (a fent hivatkozott Eyckeler & Malt kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 80. pontja és a fent hivatkozott Primex Produkte Import-Export és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 63. pontja), Ez a kötelezettség koherens a vámügyi méltányossági klauzulára vonatkozó ítélkezési gyakorlat fejlődésével is, amely a behozatali vagy kiviteli vámok elengedési vagy visszatérítési eljárása kontradiktórius jellegének teljes biztosítására irányul azáltal, hogy fokozottabban biztosítja a védelemhez való jogok tiszteletben tartását. Végül emlékeztetni kell, hogy a végrehajtási rendelet 906a. cikke értelmében a kérelmezőnek csak egy hónap áll a rendelkezésére, hogy írásban kifejtse álláspontját a Bizottság kifogásairól. Márpedig annak megkövetelése, hogy a kérelmező kifejezetten kérje az ügy valamennyi iratába való betekintést, jelentősen lerövidítené a kérelmező számára az észrevételei előkészítésére és benyújtására rendelkezésre álló időt.

74 Tehát arra kell következtetni, hogy a Bizottságnak – kifogásai közlésének időpontjában – meg kell adnia a kérelmező számára a lehetőséget, hogy valamennyi olyan iratot megvizsgáljon, amely alátámaszthatja az elengedési vagy visszatérítési kérelmet, és hogy evégett a Bizottság köteles számára átadni legalább az ügy bizalmasnak nem minősülő iratainak teljes listáját, amely kellően pontos információkat tartalmaz ahhoz, hogy az ügy ismeretében lehetővé tegye a kérelmező számára annak megállapítását, hogy az említett iratok hasznosak lehetnek-e a számára.

75 Az iratokhoz való késedelmes és hiányos hozzáférésre alapított kifogás esetében meg kell említeni, hogy a Bizottság 2001. szeptember 21-i levelében kifogásainak közlésekor tájékoztatta a felperest, hogy betekinthet az elengedési kérelembe és annak mellékleteibe, ahogyan azokat a holland hatóságok benyújtották, valamint a FIOD-jelentés másolatába. A felperes 2001. október 3-án hozzáférést kért az iratok valamennyi eleméhez. A Bizottság 2001. október 12-én eljuttatta részére a rendelkezésre álló iratok teljes listáját.

76 Ugyanakkor, ha a Bizottság nem is közölte azonnal a felperessel a kifogásai közlésekor az ügy valamennyi iratát, az ügy körülményeire tekintettel meg kell

állapítani, hogy ez a mulasztás nem befolyásolta hátrányosan a védelemhez való jogokat. Ugyanis az iratokból következik, és azt a felperes elismerte a tárgyalás során, hogy 2001. szeptember 21-én már tudomása volt a Bizottság valamennyi, az üggyel összefüggő iratának létezéséről, és négy irat – azaz a Bizottság által a holland hatóságokhoz intézett két adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresés és az azokra adott válaszok – kivételével úgyszintén tudomása volt mindezek tartalmáról is. Márpedig a felperes 2001. szeptember 21. után kérhette ez utóbbi iratok megtekintését. Ezenfelül a holland hatóságok 2001. október 11-i levelében a felperes megkapta a Bizottság második, 2001. június 13-i adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresését, a holland hatóságok 2001. április 23-i levelét az első adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresésről, amely teljes egészében megismételte a Bizottság által 2000. október 27-én feltett kérdéseket, és ugyanezen hatóságok 2001. július 23-i válaszát a második adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresésre, amely a FIOD-jelentést foglalta magában.

77 A tárgyalás során a felperes azonban azt állította, hogy nem volt tudomása két olyan irat tartalmáról, amelyek szintén erre az eljárásra vonatkoztak: a Bizottság által a holland hatóságok részére címzett levélről, amely arról tájékoztat, hogy a holland hatóságok által 1999. február 8-án benyújtott elengedési kérelem nem volt elfogadható, és a Vámkódex Bizottság keretében összegyűlt, valamennyi tagállam képviselőiből álló szakértői csoport véleményéről vagy a jegyzőkönyvről, amelyet a Bizottság a holland hatóságok 2000. május 22-én benyújtott kérelme alapján 2001. november 9-én vizsgált meg.

78 Először azon levelet illetően, amelyet a Bizottság címzett a holland hatóságok számára, emlékeztetni kell, hogy annak célja ez utóbbiak tájékoztatása volt arról, hogy az elengedési kérelem, amelyet 1999. február 8-án nyújtottak be, nem volt elfogadható, mivel a felperesnek nem volt lehetősége arra, hogy előzetesen hozzáférhessen az e hatóságok által előkészített iratok összességéhez. Ugyanakkor meg kell állapítani, hogy 1999. május 10-én maga a Bizottság tájékoztatta a felperest, hogy ebből az indokból elfogadhatatlannak fogja nyilvánítani ezt az elengedési kérelmet.

79 Másodszor a Vámkódex Bizottság keretében összegyűlt, valamennyi tagállam képviselőit tartalmazó szakértőkből álló csoport munkáját illetően, amely csoporttól a Bizottság 2001. november 9-én kért véleményt, el kell utasítani a felperesnek azt az érvét, hogy a Bizottság megsértette a védelelemhez való jogát azzal, hogy nem adott számára lehetőséget az észrevételei benyújtására e megbeszélés során, és nem tájékoztatta annak tartalmáról és eredményéről. Ugyanis a végrehajtási rendelet nem írja elő az elengedést kérelmező részvételét a Vámkódex Bizottság munkájában, sem pedig az utóbbi véleményére vonatkozó tájékoztatási kötelezettséget. Fontos megemlíteni, hogy a Bizottság végső döntésének elfogadása előtt az e csoporttal való konzultáció képezi az elengedési eljárás utolsó szakaszát. Ennek a konzultációnak akkor kell megtörténnie, amikor az elengedés kérelmezőjének már lehetősége volt hozzáférni az ügy irataihoz, és észrevételeit megtenni, mivel e bizottság a kifogások és az ügy iratainak a kérelmező által már ismert elemei alapján nyílvánít véleményt. Hasonlóképpen a felperes azon kifogását sem lehet elfogadni, amely szerint nem szerezhetett tudomást bizonyos, a Bizottság és a holland hatóságok közötti szóbeli tanácskozásokról, amelyekre a Vámkódex Bizottság korábbi, 2000. szeptember 20-i ülése során került sor. Ugyanis a megtámadott határozatban semmi sem mutat arra, hogy a Bizottság elutasító hatrozatát olyan tényekre alapozta, amelyek nem szerepelnek az igazgatási iratok között.

80 Ebből következően a Bizottság nem sértette meg a felperes jogát az iratokhoz való hozzáféréshez.

81 Végül a FIOD-jelentésnek a felperes előzetes hozzájárulása nélkül a Bizottság részére való átadására vonatkozó kifogás esetében elég azt megállapítani, hogy a holland hatóságok által előkészített iratok ellenőrzése során 2000. május 2-i levelében maga a felperes tett panaszt e hatóságoknál, hogy az iratok a szóban forgó jelentés nagyon válogatott hivatkozásait tartalmazták, jóllehet ebben a jelentésben számos számára kedvező tény szerepelt, és nélkülözhetetlennek ítélte az iratok kiegészítését a FIOD-jelentés részét képező dokumentumokkal. Ezenkívül emlékeztetni kell, hogy a nemzeti hatóságoknak át kell adniuk a Bizottság részére valamennyi iratot, amely az elengedési kérelemről való rendelkezés esetében jelentőséggel bír, anélkül hogy előzetesen kötelesek volnának az érdekelt fél hozzájárulását kérni.

82 Következésképpen ezeket a kifogásokat el kell utasítani.

4. A holland hatóságok válaszai kézhezvételének késedelmére vonatkozó kifogásról

– A felek érvei

83 A felperes megjegyzi, hogy a megtámadott határozat szerint a holland hatóságoknak a Bizottság 2001. április 23-i és július 23-i adatszolgáltatásra vonatkozó megkereséseire adott válaszai csak 2001. május 4-én, illetve augusztus 2-án jutottak el a Bizottsághoz, azaz egy kevéssel több mint másfél héttel később. A felperes úgy véli, hogy ez a késedelem ésszerűtlen, és kevéssé hihető, tekintettel a holland posta által a Belgium irányába való küldeménytovábbítás tekintetében jelzett határidőre, amely rendes küldemények esetén négytől hat munkanapig, illetve elsőbbségi küldemények esetén kettőtől három napig terjed. Ezenfelül a betartandó időpont a küldemény Bizottság általi kézhezvétele és nem annak nyilvántartásba vétele volt. Márpedig a felperesnek nem volt módja a kézhezvétel tényleges időpontjának ellenőrzésére, így a Bizottságot terheli ezen időpont bizonyítása. E bizonyíték hiányában a holland posta által előírt leghosszabb határidőt, azaz hat munkanapot kell alapul venni. Végeredményben tévedés alapján hosszabbították meg a kilenc hónapos határidőt 2001. május 4-ig, illetve augusztus 2-ig.

84 A Bizottság azt állítja, hogy a határidő meghosszabbítása az adatok tényleges kézhezvételével kezdődik, és nem azon vélelmezett időponttal, amikor a küldményt meg kellett volna kapnia.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

85 A végrehajtási rendelet 907. cikke szerint, ha a Bizottság megkeresi a nemzeti hatóságokat további adatszolgáltatás végett, az elengedési kérelemről való állásfoglalásra rendelkezésére álló határidő az említett adatok kézhezvételének időpontjáig hosszabbodik meg. Amint arra a Bizottság helyesen hivatkozik, az irányadó időpont a jelen esetben az iratok tényleges kézhezvétele. A szóban forgó két irat vizsgálatából kitűnik, hogy azokat a Bizottság hatáskörrel rendelkező szolgálatai 2001. május 4-én és augusztus 2-án vették kézhez. Nem bírnak jelentőséggel a felperes által javasolt időpontok azonban, amelyeket a holland posta a küldemények kézbesítése kapcsán pusztán tájékoztató jelleggel megjelölt időponttól számítottak.

86 Következésképpen ezt a kifogást el kell utasítani.

5. A holland hatóságoknak a FIOD-jelentés továbbításában való késedelmére vonatkozó kifogásról

– A felek érvei

87 A felperes megjegyzi, hogy a holland hatóságok számára több mint öt hetet – azaz 2001. június 13-tól július 23-ig terjedő időszakot – vett igénybe a Bizottság által kért FIOD-jelentés elküldése. Márpedig a megfelelően azonosított irat megküldése iránti egyszerű megkeresés végrehajtása nem vehetett igénybe többet két hétnél. A kilenc hónapos határidőt csak rendkívüli körülmények között lehet meghosszabbítani, amit szigorúan kell értelmezni. Így a nyári szabadságolások nem igazolhatják az ilyen késedelmet. Hasonlóképpen, mivel az elengedési eljárást és a Bizottság abban betöltött szerepét teljes egészében a közösségi jog szabályozza, a Bizottságnak kell

teljes egészében felelnie a nemzeti hatóságok késedelméért, és az Elsőfokú Bíróság rendelkezik teljes hatáskörrel az azok eljárására vonatkozó kifogások tekintetében. A felperes következésképpen úgy véli, hogy ezt a kilenc hónapos határidőt csak tizenöt nappal lehetett volna meghosszabbítani.

88 A Bizottság megjegyzi, hogy az öthetes időtartam egy kissé hosszú volt, de nem ésszerűtlen. Azt is állítja, hogy a végrehajtási rendelet nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely határidőt szabna a nemzeti hatóságok részére a további adatok szolgáltatása tekintetében.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

89 Meg kell említeni, hogy jóllehet a végrehajtási rendelet 906a. és 907. cikke határidőt ír elő arra, hogy az érdekelt megfogalmazza észrevételeit a Bizottság a kifogásairól, semmilyen rendelkezés nem ír elő hasonló határidőt a nemzeti hatóságok számára a Bizottság által kért adatszolgáltatás teljesítése tekintetében. Hasonlóképpen, az állítólagos késedelmek, amelyek kizárólag a nemzeti hatóságok cselekvéséből vagy mulasztásából származnak, nem róhatók fel a Bizottságnak, olyan rendkívüli körülmények fennállása kivételével, mint többek között az, ha a nemzeti hatóságok tétlenségére a Bizottság nem intézkedik a megfelelő gondossággal. Mindenesetre az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy a jelen esetben az öthetes továbbítási határidő nem volt túlzott, mivel a Bizottság a nyári szabadságolások ideje alatt terjesztette elő megkeresését.

90 Következésképpen ezt a kifogást el kell utasítani.

6. Az elengedési kérelem elintézésének rendkívüli késedelmére vonatkozó kifogásról

– A felek érvei

91 A felperes úgy véli, hogy az elengedési kérelem elintézésének időtartama túl hosszú volt, majdnem négy év, és ez a jelentős késedelem teljes egészében a hatáskörrel rendelkező hatóságoknak róható fel. A felperes emlékeztet, hogy 1997. december 15-én nyújtotta be kérelmét a holland hatóságokhoz. 1998. május 15-én tájékoztatták, hogy azok be fogják nyújtani a kérelmet a Bizottsághoz, és kérték, hogy írja alá a megfelelési nyilatkozatot. Mivel azonban nem rendelkezett tudomással az iratok teljes tartalmáról, a felperes megtagadta e nyilatkozat aláírását. 1999. február 8-án a kérelmet mindazonáltal továbbították a Bizottsághoz. A Bizottság 1999. május 10-i levelével tudatta a felperessel, hogy az ügyet e nyilatkozat nélkül nem lehet elintézni. 2000. február 24-én a holland hatóságok végül engedélyezték a felperes számára az ügy iratainak összességéhez való hozzáférést. 2000. május 22-én az elengedési kérelmet másodszor is elküldték a Bizottság részére. Ezt követően a kérelem elintézése másfél évig tartott, mivel a Bizottság nem a kellő gondossággal járt el, különösen a nemzeti hatóságok késedelmeit illetően.

92 A Bizottság rámutat, hogy a felperes nem lehetett bizonyos a végrehajtási rendelet 907. cikkében előírt kilenc hónapos határidőben. Azt is előterjeszti, hogy a a holland hatóságok általi ügyintézésének időtartama neki semmi esetre sem róható fel.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

93 Mindenekelőtt meg kell említeni, hogy nem róható fel a Bizottságnak az azon időtartam alatt bekövetkezett késedelem, amely a felperes elengedési kérelmének a holland hatóságokhoz való benyújtása, azaz 1997. december 15-e, és az e hatóságok által a felperes érdekében benyújtott második elengedési kérelemnek a Bizottság általi kézhezvétele, azaz 2000. május 29-e között telt el. Ez az időszak ugyanis korábbi, mint a Bizottság előtti igazgatási eljárás kezdete. Márpedig a Bizottság nem felelős a nemzeti hatóságok állítólagos késedelméért az elengedési kérelem elintézésében. Ebben a tekintetben fontos megállapítani, hogy a felperes nem vitatja a Bizottság állítását, amely elfogadhatatlannak nyilvánította a holland hatóságok első, 1999. február 8-án benyújtott kérelmét. Ezt az elutasítást a felperesnek a holland hatóságok által előkészített iratokhoz való hozzáférési jogának biztosításához fűződő érdeke indokolta, ahogyan azt a válaszban maga a felperes is elismeri (lásd a 29. pontot).

94 Ami az ügynek a Bizottság általi elintézési határidejét illeti, a felperes ezen érvelését sem lehet elfogadni. Ugyanis a végrehajtási rendelet 907. és 909. cikke szerint, amely az elengedési kérelemről való határozat meghozatala tekintetében elévülési határidőt állapít meg a Bizottság számára, az Elsőfokú Bíróságnak annak vizsgálatára kell szorítkoznia, hogy ezt a határidőt ténylegesen betartották-e. Márpedig sor került e kérdés vizsgálatára azon előző kifogások keretében, amelyek a határidő egymást követő meghosszabbításainak szabályosságára vonatkoztak, és az Elsőfokú Bíróság ebben a tekintetben már határozott az eljárás szabályosságáról.

95 Következésképpen ezt a kifogást el kell utasítani.

7. Az első jogalapra vonatkozó következtetések

96 Az előzőekből következik, hogy a behozatali vámok elengedése iránti eljárás felfüggesztése megfelel a vonatkozó vámügyi rendelkezéseknek. Tehát meg kell állapítani, hogy a Bizottság az előírt határidő alatt hozta meg a megtámadott határozatot. Szintén meg kell állapítani, hogy a Bizottság nem sértette meg a behozatali vámok elengedése iránti eljárás szabályait és a védelemhez való jogot.

97 Következésképpen ezt a jogalapot el kell utasítani.

A Vámkódex 239. cikke és a végrehajtási rendelet 905. cikke értelmében vett súlyos gondatlanság hiányára alapított jogalapról

1. A súlyos gondatlanság fogalmáról és a jelen esetben való fennállásának elbírálása során irányadó ismérvekről

– A felek érvei

98 A felperes azt állítja, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban értékelte, hogy a jelen esetben a különleges körülményekre, azaz egy vámtisztviselő által elkövetett csalásra került sor. A felperes megjegyzi, hogy a Bizottság elismerte, semmilyen csalárd szándékot sem lehet neki felróni. A Bizottság azonban úgy véli, hogy a felperes súlyosan hanyag volt, amikor az érintett áruk típusa ellenére nem különleges

gonddal fogalmazta meg az árutovábbításra szánt okmányokat, és nem ellenőrizte a küldemények minden elemét.

99 A felperes vitatja a Bizottság érvét, amely szerint az áruk természete meghatározó a súlyos gondatlanság megállapítása tekintetében. Rámutat, hogy az általános szabály szerint valamennyi árucikket ugyanolyan gondossággal kell kezelni, kivéve ha a jogalkotó pontos szabályokat határozott meg bizonyos árucikkek esetében. Ezenfelül megjegyzi, hogy a cigarettákra vonatkozó vámműveletek nem járnak több elszámolási nehézséggel, mint a más típusú árukra vonatkozók. Azt is állítja, hogy gondosságát a szóban forgó szállítások időpontjában fennálló összefüggésben kell értékelni, megjegyezve, hogy ebben az időszakban elképzelhetetlen volt a gazdasági szereplők számára, hogy a vámtiszviselők megvesztegethetők, és a cigarettákra vonatkozó csalás akkor ismeretlen jelenség volt.

100 A felperes megjegyzi, hogy a Bíróság a súlyos gondatlanság fogalmának a Vámkódex 239. cikke szerinti értelmezése során megállapította, hogy a figyelembe veendő ismérv azon szabályozás összetettsége, amelynek megsértése létrehozza a vámtartozást, valamint a gazdasági szereplő gondossága, illetve szakmai tapasztalata (a Bíróság C-48/98. sz., Söhl & Söhlke ügyben 1999. november 11-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-7877. o.] 56. pontja). Márpedig a Bizottság csak a gondosság ismérvét vette figyelembe.

101 A felperes megjegyzi, hogy a Bizottság a súlyos gondatlanság fennállására vonatkozó megállapítását különösen a következő négy körülményre alapozta: először a rendszámok feltüntetésének hiánya a árutovábbítási okmányok 5. sz. példányain, másodszor az a tény, hogy az árukat nem mutatták be az árutovábbítási okmányon megjelölt rendeltetési vámhivatalban, harmadszor az árutovábbítási okmány 5. sz. példányának átadási módja és negyedszer annak elmulasztása, hogy az áruk vevőiről

elegendő információt gyűjtsenek. Azt állítja, hogy ezek a körülmények egyenként, illetve összességükben nem alapozhatják meg súlyos gondatlanságát. A felperes végül előterjeszti, hogy a Bizottság nem bizonyította az okozati kapcsolat fennállását az állítólagos hanyagság és a különlegesnek értékelt helyzet között.

102 A Bizottság elismeri, hogy a német vámtisztviselő csalárd tevékenysége ténylegesen rendkívüli helyzetnek minősül a végrehajtási rendelet 905. cikke értelmében, de ugyanakkor azt állítja, hogy a felperes a jelen esetben súlyosan hanyagul járt el. Úgy véli, hogy az ilyen hanyagság fennállásának értékelése megköveteli annak vizsgálatát, hogy az érdekelt megtett-e mindent a vámszabályok összességének betartása érdekében, és szakmai tapasztalatához képest a megfelelő gondossággal járt-e el. Előterjeszti emellett, hogy figyelembe kell venni a szállított áruk típusát azon gondosság értékelésekor, amelyet a közösségi árutovábbításban részt vevő gazdasági szereplőnek kell tanúsítania.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

103 A végrehajtási rendelet 905. cikke, amely közelebbről meghatározza és kifejti a Vámkódex 239. cikkében található szabályt, általános méltányossági kikötésnek minősül, nevezetesen a rendkívüli helyzetek szabályozására, amelyek önmagukban nem tartoznak a végrehajtási rendelet 900–904. cikkében említett esetek közé (a Bíróság C-86/97. sz., Trans-Ex-Import ügyben a 1999. február 25-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-1041. o.] 18. pontja). Az említett 905. cikkből következik, hogy a behozatali vámok visszafizetése két együttes feltétel teljesülésétől függ, azaz először is valamely rendkívüli helyzet fennállása, másodszor pedig a súlyos gondatlanság és a megtévesztés hiánya az érdekelt részéről (az Elsőfokú Bíróság T-282/01. sz., Aslantrans kontra Bizottság ügyben 2004. február 12-én hozott ítéletének [EBHT 2004., II-693. o.] 53. pontja). Ennek megfelelően elegendő, ha a két feltétel közül az egyik hiányzik ahhoz, hogy a vám visszafizetését elutasítsák (az Elsőfokú Bíróság T-75/95. sz., Günzler Aluminium kontra Bizottság ügyben 1996. június 5-én hozott ítéletének [EBHT 1996., II-497. o.] 54. pontja és a fent hivatkozott Aslantrans kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 53. pontja).

104 Márpedig a megtámadott határozatból következik, hogy a rendkívüli helyzet fennállásának feltétele adott esetben teljesült, többek között a csalás elkövetésével, amelyben cselekvően részt vettek a vámtisztviselők, mivel az említett csalás szolgált a szóban forgó vámtartozás alapjául. A Bizottság ugyanígy nem állapított meg csalárd szándékot a felperes részéről. A Bizottság úgy vélte azonban, hogy a felperes súlyosan hanyagul járt el. Ebből következően az Elsőfokú Bíróság vizsgálatának kizárólag arra a kérdésre kell irányulnia, hogy a Bizottság tévesen értékelte-e a felperes részéről a súlyos gondatlanság fennállását.

105 Ebben a tekintetben mindenekelőtt ki kell jelenteni, hogy a felperes által fent hivatkozott, Söhl & Söhlke ügyben hozott ítélet nem sorolja fel kimerítően a súlyos gondatlanság megállapítása során figyelembe veendő ismérveket. Ugyanis ezen ítélet 56. pontja csak azt jelöli meg, hogy „többek között" – tehát nem kizárólagosan – figyelembe kell venni azon szabályozás összetettségét, amelynek megsértése létrehozza a vámtartozást, valamint a gazdasági szereplő szakmai tapasztalatát, illetve gondosságát. Következésképpen más ismérvek is szerepet játszhatnak a súlyos gondatlanság fennállásának elbírálása során (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-222/01. sz., British American Tobacco ügyben 2004. április 29-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-4608. o.] 71. pontját). Ezenkívül rá kell mutatni arra, hogy a felperes előterjesztésével ellentétben a Bizottság nem szorítkozott a felperes gondosságának értékelésére, hanem a megtámadott határozatban figyelembe vette a felperes szakmai tapasztalatát, valamint az alkalmazandó szabályozásra vonatkozó ismeretét.

106 Nem lehet elfogadni a felperes azon feltételezését, amely szerint a szóban forgó műveletek tárgyát képező áruk természetét a Bizottságnak nem kellett volna figyelembe vennie. Ugyanis a Bizottság úgy döntött, hogy a súlyos gondatlanság fennállásának vizsgálata keretében különleges figyelmet kell szentelni a szállított áruk természetének (a fent hivatkozott British American Tobacco ügyben hozott ítélet 72. pontja). Pontosan a fokozottan adóztatott áruk – mint például a cigaretta – vetik fel a csalás vagy lopás különleges kockázatát, különösen szállításuk során.

107 Ebben az összefüggésben rá kell mutatni arra, hogy a cigarettára vonatkozó csalás ebben az időszakban megszokott jelenség volt. Ugyanis a cigarettapiac már 1994 előtt, a jelen ügy tényállásának megvalósulása idején különösen kedvezett a jogellenes kereskedelem fejlődésének (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott British American Tobacco ügyben hozott ítélet 72. pontját). A felperes azon állítását illetően, amely szerint ebben az időszakban a gazdasági szereplők számára elképzelhetetlen volt, hogy a vámtisztviselők korrupciós ügyekbe keveredjenek, meg kell jegyezni, hogy a jelen esetben ennek akkor sem lenne relevanciája, ha bizonyított lenne. Ugyanis a Bizottság tekintetbe vette a különleges helyzet fennállásának értékelése során azt a körülményt, hogy a gazdasági szereplők joggal bízhatnak abban, hogy a közigazgatási feladatok gyakorlását nem veszélyeztetik megvesztegethető vámtisztviselők.

108 Az előző megfontolások fényében meg kell vizsgálni a Bizottság által a megtámadott határozatban a felperes súlyos gondatlansága fennállásának értékelése során megállapított körülményeket, valamint az utóbbi által emelt kifogást a különleges helyzet és a Bizottság által a felperes részére felrótt súlyos gondatlanság közötti okozati kapcsolat állítólagos hiányára vonatkozóan.

2. A T1 okmányok 5. sz. példányain a rendszám feltüntetésének hiányáról

– A felek érvei

109 A felperes elismeri, hogy a szóban forgó T1 okmányok 1. sz. és 5. sz. példányainak egyike sem tartalmazta a szállítóeszközök azonosítását, de előadja, hogy a rendszámaikat kézzel feljegyezték a 4. sz. példányokra. A felperes rámutat, hogy a teherautók azonossága nem volt ismert a T1 okmányok kitöltésének időpontjában. Kifejti, hogy az 1. sz. példányt elválasztották a többitől, és rakományjegyzéket

csatoltak minden egyes példány hátoldalához. Szerinte a 4. sz. példányra feljegyezték a teherautó rendszámát, amikor megérkezett, de ezt a feljegyzést nem lehetett megismételni a többi példányon a rakományjegyzék jelenléte miatt. Az 1. sz. példány leválasztása, valamint a rendszám feltüntetésének elmulasztása az 5. sz. példányon bevett gyakorlat Hollandiában, amelyet a vámhatóságok általában elfogadnak, ahogyan az FB. úr 2002. augusztus 6-i írásbeli nyilatkozatából következik.

110 A felperes előterjeszti azt is, hogy a szóban forgó küldemények többségét a helyszínen ellenőrizték a holland hatóságok, akik nem emeltek kifogást a vonatkozó T1 okmányokkal szemben. A felperes rámutat, hogy 1994. április 1-jétől a rendszámot az előzetes érkezési jelentéseken is feltüntették, amelyeket az indító vámhivatal továbbított a rendeltetési vámhivatalba. A szállítóeszközök azonossága tehát ismert volt mind az indító, mind a rendeltetési vámhivatal előtt. Ezenkívül a felperes különösen gondosnak mutatkozott, amikor valamennyi szállítóeszközt lepecsételte, jóllehet erre nem volt kötelezve. Ezek a pecsétek kapcsolatot hoznak létre az árutovábbítási okmány és a szállítmány között, mivel a felperes engedélyezési száma szerepelt az árutovábbítási okmányon, a rakományjegyzéken és a pecséten is.

111 Ezenfelül a felperes előterjeszti, hogy a rendszámok feltüntetése a T1 okmányok 5. sz. és 7. sz. példányain nem képez további értéket az ellenőrzés számára, mivel a rendeltetési vámhivatalban az ellenőrzést a 4. sz. példány alapján végzik. Hasonlóképpen nem a járművet ellenőrzik, hanem a konténert vagy a pótkocsit, amelyeket a jelen esetben lepecsételtek, és a pecsétek számai szerepeltek a T1 okmányok 4. sz., 5. sz. és 7. sz. példányain.

112 A Bizottság úgy válaszol, hogy a végrehajtási rendelet 341. cikkéből és a 37. mellékletéből következik, hogy fennáll a jogi kötelezettség a szállítóeszköz azonosítására az indulás időpontjában. Márpedig a felperes tudatosan nem tüntette

fel a rendszámokat a szóban forgó T1 okmányok 5. sz. példányán, ami rendkívüli módon megnehezítette az áruszállítás megfelelő lebonyolításának a vámhatóságok általi ellenőrzését. A felperes engedélyezett feladói számát viselő pecsétek elhelyezése nem elegendő az ellenőrzés szempontjából.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

113 A végrehajtási rendelet 37. melléklete II. címének 18. pontja rögzíti, hogy a szállítóeszköz azonosságát és honosságát a T1 okmány 18. sz. rovatában kell megjelölni. Az említett mellékletből egyértelműen következik, hogy a vámnyilatkozatnak többek között meg kell határoznia a jármű, valamint a pótkocsi rendszámát, amennyiben ez utóbbi rendszám különbözik a vontató jármű rendszámától. Ez a 18.°sz. rovat kötelezően kitöltendő a közösségi árutovábbítási eljárás igénybevétele esetén, és a T1 okmány valamennyi példányán szerepel. Ebből következik, hogy a rendszámokat a közösségi árutovábbítási eljárás során felhasználandó T1 okmány valamennyi példányán meg kell jelölni.

114 A jelen esetben nem vitatott, hogy a szállítóeszközök rendszámai kizárólag a T1 okmányok 4. sz. példányain szerepeltek, amelyet a rendeltetési vámhivatalnak szántak. A rendszám tehát nem szerepelt sem az 1. sz. példányon, amelyet az indító vámhivatal őriz meg, sem az 5. sz. példányon, amelyet a rendeltetési vámhivatalból kell visszaküldeni az indító vámhivatalba. Fontos megjegyezni először, hogy a felperesnek nem sikerült kielégítő magyarázatot adnia annak az okára, hogy miért nem tüntették fel a rendszámot az 1. sz. és az 5. sz. példányokon. Ugyanis – amint arra a felperes rámutat – még amennyiben az 1. sz. példányt el is választották a többitől, és ha a rakományjegyzék miatt a 4. sz. példányok bejegyzéseit nem lehetett

automatikusan lemásolni a példányok összességéről, semmi nem gátolta meg a felperest abban, hogy kézzel írja fel a 1. és az 5. sz. példányokra a rendszámot, ahogyan azt a 4. sz. példányok esetében tette (lásd ebben az értelemben végrehajtási rendelet 37. melléklete I. címe C pontjának második bekezdését). Ezt a bejegyzést akkor kellett volna megtenni, amikor a szállítóeszköz azonossága ismertté vált, vagy később akkor, amikor az árut feladták.

115 Ezenkívül a FIOD-jelentésből (9.7. pont, 45. o.) következik, hogy a járművek rendszámaira való utalást a felperes szándékosan mulasztotta el, mivel a felperes a vámokmányok kiállításakor ismerte annak a teherautónak a pontos rendszámát, amely szállítani fogja az árut. E jelentésből (9.7. pont, 46. o.) az is kitűnik, hogy a felperes alkalmazásában álló, a vámformaságokért felelős FB. úr saját nyilatkozata szerint kifejezett utasítást kapott C. úrtól, a bizományostól, hogy ne tüntesse fel a T1 okmányokon a rendszámokat. Márpedig FB. úr eljárását, mivel a felperes alkalmazottja volt, a jelen esetben a felperesnek kell tulajdonítani.

116 A felperes előterjeszti, hogy 1994. április 1-jétől a rendszámot az előzetes jelentésen is megjelölték, amelyet az indító vámhivatal továbbított a rendeltetési vámhivatalba. Rá kell mutatni azonban, hogy az előzetes jelentés rendszerét nem használták az első öt művelet esetében, amelyek 1994. február 16. és március 23. között történtek, és hogy a német hatóságok csak a 1994 augusztusában vezették be ezt a rendszert, azaz a jelen esetben az utolsó 1994. július 5-i műveletet követően.

117 A felperes rámutat arra is, hogy a konténereket és a pótkocsikat lepecsételték, amely pecsétek száma szerepelt az árutovábbítási okmányon. Azt állítja ebben a tekintetben, hogy nem a jármű képezte az ellenőrzés tárgyát, hanem a konténer vagy a pótkocsi. Márpedig meg kell jegyezni, hogy a pecsét elhelyezése a jelen esetben fakultatív intézkedés volt, míg a rendszámok feltüntetése kötelező. Ezenkívül a pecsétek számai csak a szóban forgó nyilatkozat tárgyát képező áruk, illetve a

szállításhoz használt konténerek és pótkocsik között teremtenek kapcsolatot, nem magával a járművel. Ebben a tekintetben fel kell idézni, hogy a végrehajtási rendelet 37. pontja kifejezetten kimondja, hogy a nyilatkozatnak pontosan meg kell jelölnie mind a jármű, mind a pótkocsi rendszámát. A jelen esetben arra kell következtetni, hogy a pecsétek alkalmazása nem igazolja a szállítóeszközök rendszámai feltüntetésének elmulasztását.

118 A felperes azt is előadja, hogy a rendszámok feltüntetése a 4. sz.-tól eltérő példányokon nem képez további értéket az ellenőrzés vonatkozásában, mivel a rendeltetési vámhivatalnál az ellenőrzés az említett példány segítségével történik. Azonban, ha – ahogy a közösségi szabályozás megköveteli – az indító vámhivatal tudomással bírt volna az árutovábbítási rendszernek alávetett árukat szállító járművek rendszámairól, ennek a hivatalnak esetleg módjában állt volna megkérni más vámhivatalokat, többek között a T1 okmányokon megjelölt rendeltetési vámhivatalt, hogy vizsgálják meg a szóban forgó járműveket az áruk érkezésekor, vagy hogy megkeressék a hatáskörrel rendelkező hatóságokat az úton lévő szállítmányok vizsgálata végett. Márpedig, mivel az indító vámhivatal nem rendelkezik a járművek azonosítóival sem az 1. sz., sem az 5. sz. példányon, az e műveleteket követő ellenőrzés lehetősége rendkívül korlátozott.

119 Végül a felperes megjegyzi, hogy a rendszám feltüntetésének elmulasztása az 5. sz. példányon bevett gyakorlat Hollandiában, amelyet a vámhatóságok elfogadnak. Ezenkívül azt állítja, hogy az áruk feladásakor a holland hatóságok az esetek többségében ellenőrizték a T1 okmányokat, és nem emeltek kifogást. Még ezen állítások megalapozottnak ítélése esetén is meg kell jegyezni, hogy a felperes, aki rendkívül tapasztalt nyilatkozattevő, nem hivatkozhat az ágazatban követett bizonyos gyakorlatra, sem a holland vámhatóságok kezdeti intézkedéseinek hiányára annak érdekében, hogy ne tartsa be a vámügyi szabályozás alapján rá háruló eljárási kötelezettségeket.

120 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a felperes nem tett eleget nyilatkozattételi kötelezettségének. A közösségi árutovábbítási eljárás formális követelményének megsértése, mint például a használt szállítóeszközök rendszáma feltüntetésének hiánya pedig a gazdasági szereplő részéről olyan körülménynek tekinthető, amely súlyos gondatlanságának fennállására utal (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott British American Tobacco ügyben hozott ítélet 70. pontját). Ezenkívül arra kell következtetni, hogy e jogsértés a jelen esetben megnehezíthette a vámműveletek ellenőrzését. Ugyanis a jelen esetben a rendszám csak a T1 okmány 4. sz. példányán szerepelt, azaz azon, amelyet a megvesztegethető vámtisztviselő vett át. Az indító vámhivatal azonban az 1. sz. és az 5. sz. példányon nem rendelkezett az említett rendszámok adataival. Amint ez már megállapításra került, ez a körülmény korlátozta a vitatott műveleteknek az indító vámhivatal általi ellenőrzés lehetőségét.

121 Ebből eredően arra kell következtetni, hogy a Bizottság nem követett el hibát azzal, hogy megállapította, hogy a T1 okmányok 5. sz. példányán a járművek rendszámai megjelölésének a felperes általi elmulasztása önmagában súlyos gondatlanságnak minősülő tény.

3. A vámokmányon megjelölt rendeltetési vámhivatal megváltoztatásáról

– A felek érvei

122 A felperes elismeri, hogy valamennyi szóban forgó küldemény a philippsreuti vámhivatalba jutott, azok is, amelyek árutovábbítási okmányai Schirndinget jelölték meg rendeltetési vámhivatalként. A felperes előterjeszti azonban, hogy a végrehajtási rendelet 356. cikkének (3) bekezdése kifejezetten lehetővé teszi a rendeltetési vámhivatal megváltoztatását. Kifejti, hogy a Vámkódex 204. cikkéből és 96. cikkének (1) bekezdéséből következik, hogy a nyilatkozattevő felelős az áruknak a

vámhivatalnál való bemutatásáért, és nincs jelentősége annak, hogy melyiknél, mivel a nyilatkozattevő gyakorlatilag nem rendelkezik semmilyen befolyással a vámhivatal és az útvonal szállító általi megválasztására. Ezenfelül az előzetes jelentés rendszerében az a hivatal, ahol az árukat bemutatták, köteles oly módon jelezni ezt a tényt, hogy erről a vámokmányban megjelölt indító és rendeltetési vámhivatalt tudomást szerezhessen.

123 A felperes megjegyzi, hogy minden esetben a bizományos, C. úr útmutatásai alapján tüntette fel a rendeltetési vámhivatalt, mivel nem tartott fenn közvetlen kapcsolatot a végső vevőkkel, és hangsúlyozza, hogy a szállítók nem az ő, hanem a vevők utasítására jártak el. A felperes azt is megjegyzi, hogy mivel a két állítólagos vevő székhelye Szlovákiában van, Schirnding vámhivatalának választása volt a legészszerűbb. Ahogyan azonban Hollandia közúti fuvarozói szervezetének 1993-as vizsgálatából következik, ennek a vámhivatalnak gyakran voltak nagyon jelentős késedelmei, ami a felperes szemében magyarázatul szolgált az úton lévő szállítók útvonalváltoztatására.

124 Ezenfelül a felperes megjegyzi, hogy amikor tudomására jutott, hogy valamennyi szóban forgó műveletre vonatkozó T1 okmányt a philippsreuti vámhivatalnál kezelték, a felperes ez utóbbit jelölte meg rendeltetési vámhivatalként, amint azt a két utolsó művelet vonatkozásában is tette (az 1994. június 28-i 120936. sz. és az 1994. július 5-i 120986. sz. T1 okmány).

125 A Bizottság kijelenti, hogy az általa a felperessel szemben emelt kifogás nem a rendeltetési vámhivatal szállítás közbeni megváltoztatására vonatkozik, hanem arra a tényre, hogy a szóban forgó kilenc közül legalább tizenegy T1 okmányban feltüntette a rendeltetési vámhivatalt, jóllehet tudta, vagy ésszerűen tudhatta volna, hogy ez az adat nem pontos. Először 1994. június 28-án, azaz négy hónapot és nyolc

küldeményt követően tüntette fel a felperes a philippsreuti vámhivatalt a T1 okmányokon. Következésképpen nem a kellő gondossággal járt el a T1 nyomtatványokon szereplő információk pontosságát illetően.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

126 Meg kell állapítani, hogy a szóban forgó vámműveletek tárgyát képező valamennyi szállítmányt bemutatták a philippsreuti vámhivatalnál. Tehát e műveletek tekintetében ez a hivatal minősül rendeltetési vámhivatalnak a közösségi külső árutovábbítási eljárás rendszerében. Nem vitatott, hogy a szóban forgó tizenegy nyilatkozat közül legalább az első kilenc eltérő rendeltetési vámhivatalt jelölt meg, azaz a schirndingi vámhivatalt.

127 A felperes arra hivatkozik, hogy a végrehajtási rendelet 356. cikkének (3) bekezdése megengedi, hogy a közösségi árutovábbítási műveletet más hivatalban zárják le, mint amelyet a vonatkozó T1 okmány előír. Meg kell azonban állapítani, ahogy a Bizottság helyesen mutat rá arra, hogy a felperessel szemben emelt kifogás nem a rendeltetési vámhivatal útközbeni megváltoztatására vonatkozik, hanem arra, hogy szándékosan vagy hanyagságból pontatlan tájékoztatást adtak a vámhivatalnak a nyilatkozatok benyújtásakor.

128 A végrehajtási rendelet 199. cikkéből, valamint az említett rendelet 37. mellékletéből következik, hogy a nyilatkozattevő felelősséget vállal a nyilatkozatban szereplő adatok helyességéért és a mellékelt okmányok hitelességéért az általa aláírt vámárunyilatkozatnak a vámhivatalhoz való benyújtásával. Ebből következik, hogy a nyilatkozattevő kötelezettségeinek megsértését képezi a pontatlan adatok szándékos vagy hanyag szolgáltatása a vámárunyilatkozatban.

129 Márpedig az iratok egyes elemei arra engednek következtetni, hogy a felperes – állításával ellentétben – már a vámokmányok kiállításának időpontjában tudta, hogy az általa megjelölt rendeltetési vámhivatal nem az volt, ahol az árukat bemutatták. Ugyanis a FIOD-jelentésben a holland hatóságok arra a következtetésre jutottak, hogy a felperes tudatosan jelölt meg helytelen rendeltetési vámhivatalt. A jelentés (5.1. pont, 24. o.) többek között megjelöli, hogy a „a T1 okmányokon (a két utolsó szállítmány kivételével), valamint az indítási jelentésben, amelyeket a vádlott [FB. úr] 1994. március közepén állított ki, és nyújtott be delfzijli vámhatósághoz, mindannyiszor szándékosan és [C. úr bizományos] utasítására Schirnding került feltüntetésre rendeltetési vámhivatalként, jóllehet a rendeltetési vámhivatal valójában Philippsreut volt, amiről tudomással rendelkeztek a vádlottak, [B.] és [FB. urak]". A jelentés (5.3.1. pont, 25. o.) FB. úr következő nyilatkozatát is tartalmazza: „Tudtam, hogy a cigarettákat Philippsreuton keresztül szállították. [...] [C. úr, bizományos] utasítására mindig Schirndinget kellett feltüntettnem rendeltetési vámhivatalként". Ebben a tekintetben meg kell jegyezni, hogy a jelen ügy összefüggésében FB. úr ellentmondott korábbi kijelentéseinek, mivel 2002. szeptember 30-i nyilatkozatában azt állította, hogy a rakomány indulásának időpontjában nem tudta, hogy azokat a philippsreuti vámhivatalnál mutatják be. Az Elsőfokú Bíróság szerint azonban ez a nyilatkozat, amelyet kizárólag ezen ügyben tettek, nem foszthatja meg bizonyító erejüktől az FB. úr által a holland hatóságoknak az utóbbiak vizsgálata során tett nyilatkozatokat.

130 Ebből eredően arra kell következtetni, hogy a vitatott műveletek többsége esetében a felperes szándékosan jelölt meg helytelen rendeltetési vámhivatalt az általa kiállított vámárunyilatkozatokban. Márpedig ez a magatartás nemcsak a felperes mint nyilatkozattevő és a szóban forgó műveletek főkötelezettje eljárási kötelezettségeinek megsértését képezi, hanem e műveletek vámhatóság általi ellenőrzésének lehetőségeit is korlátozta. Mivel az indító vámhivatalt nem tájékoztatták arról, hogy a cigartettaszállítmányt a philippsreuti vámhivatalnál be fogják mutatni, nem tudta előzetesen értesíteni e hivatalt erről a tényről. Ez a körülmény megkönnyíthette a megvesztegethető vámtisztviselő, Mauritz úr csalárd tevékenységét, amennyiben a kollégáit a philippsreuti vámhivatalban nem tájékoztatták a jelentős cigarettaszállítmány várható érkezéséről.

131 Ezt a megállapítást nem gyengíti a felperes azon érve, amely szerint az előzetes jelentési rendszer keretében az a vámhivatal, ahol az árukat ténylegesen bemutatták, köteles jelezni ezt a tényt a vámokmányokon megjelölt indító és a rendeltetési vámhivatalnak. Ugyanis, még abban az esetben is, ha ezt a rendszert a jelen esetben hatékonyan használták volna, meg kell állapítani, hogy a helytelen adatok szolgáltatása a vámhatóság részére veszélyezteti az előzetes jelentési rendszer célját, annak lehetővé tételét, hogy a rendeltetési vámhivatalt előzetesen értesítsék arról, hogy kockázatos szállítmány érkezése várható.

132 Ebből következően meg kell állapítani, hogy a Bizottság nem követett el hibát, amikor megállapította, hogy a felperes szándékosan tüntetett fel olyan a rendeltetési vámhivatalt, amelyről előre tudta, hogy helytelen, illetve akkor, amikor a felperes súlyos gondatlansága fennállásának vizsgálata során figyelembe vette ezt a tényt.

4. A T1 okmányok 5. sz. példányai visszaküldésének módjáról

– A felek érvei

133 A felperes kifejti, hogy a vámokmányoknak a rendeltetési vámhivatalból az elszámolási hivatalba hivatalos úton való továbbításában jelentős késedelemmel járt, és hogy őt a holland hatóságok tájékoztatták, hogy megengedett a T1 okmányok 5. sz. példányainak közvetlenül a rendeltetési vámhivatal általi visszaküldése. Állítása szerint ezért adott át felbélyegzett, a coevordeni hivatalnak címzett borítékokat a

gépkocsivezetőnek és a bizományosnak, C. úrnak, hogy azt átadják a német hatóságoknak. A német vámtisztviselő azonban nem használta ezeket a borítékokat, és az 5. sz. példányokat a gépkocsivezetőnek vagy C. bizományosnak adta, akik visszaadták a felperesnek, és ez utóbbi továbbította azokat a holland vámhatóságoknak. Ugyanakkor a felperes szerint ez a szokatlan továbbítási mód nem volt ellentétes a végrehajtási rendelet 356. cikkének (2) bekezdésével, amely nem tartalmaz előírást a T1 okmánynak a rendeltetési vámhivatal általi elküldésének részletes szabályairól.

134 Ezenfelül, amikor bebizonyosodott, hogy az 1994. február 16-i T1 okmány 5. sz. pédánya (a 120228. sz. T1 okmány), amely a szóban forgó műveletek közül az elsőre vonatkozott, nem került elküldésre a coevordeni vámhivatalba, a felperes kapcsolatba lépett annak elszámolási osztályával, először telefonon, később 1994. február 25-i faxüzenetével, amelyben elküldte először az említett példány másolatát, majd eredetijét. A felperes 1994. március 15-i és 18-i faxüzeneteivel elküldte az 1994. február 25-i és március 23-i műveletekre vonatkozó nyomtatványok másolatait is (120274. és 120410. sz. T1 okmány).. A felperes ezt az eljárást állítólag a következő szállítmányok során is követte. Így a holland vámhatóságokat teljes körűen tájékoztatták az alkalmazott továbbítási eljárásról, és kifejezetten elfogadták a szóban forgó vámokmányokat.

135 Végül a felperes azt állítja, hogy abban az esetben, ha az Elsőfokú Bíróság az alkalmazott eljárást ellentétesnek tekintené a vámjogszabályokkal, a jelen esetben figyelembe kellene venni a súlyos gondatlanság értékelésekor e szabályozás összetettségét a fent hivatkozott Söhl & Söhlke ügyben hozott ítéletnek megfelelően.

136 A Bizottság azt állítja, hogy a végrehajtási rendelet 356. cikkének (2) bekezdése nem hagy kétséget a T1 okmány 5. sz. példánya visszaküldése során követendő eljárás tekintetében, e rendelkezésből semmi nem enged arra következtetni, hogy megengedett lenne a harmadik személyek beavatkozása. Kifejezetten igazgatási eljárásról van szó, amely lehetővé teszi a vámhatóságok számára az árutovábbítás lezajlásának ellenőrzését. Márpedig a szállítási ágazat tapasztalt gazdasági szereplőjeként a felperesnek soha nem kellett volna elfogadnia az 5. sz. példány visszaküldésébe való tevékeny beavatkozást.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

137 A végrehajtási rendelet 356. cikkének (2) bekezdése megállapítja, hogy az áru bemutatásakor a rendeltetési vámhivatal feljegyzi a T1 okmányok példányaira az elvégzett ellenőrzés eredményét, és késedelem nélkül visszaküld egy példányt az indító vámhivatal részére. Az említett rendelet 358. cikke előírja, hogy minden tagállam jogosult egy vagy több központi szervet kijelölni, ahová a rendeltetési tagállam illetékes vámhivatalai az árutovábbítási okmányokat visszaküldik. Ebből következik, hogy a T1 okmány 5. sz. példányának visszaküldését a közigazgatási úton kell elvégezni, közvetlenül a rendeltetési vámhivatalból az indító vámhivatalba, az e célból a tagállamok által kijelölt központi hatóságok esetleges közreműködésével. Amint azt a Bizottság kifejtette az Elsőfokú Bíróság által elrendelt pervezető intézkedésekre válaszul, a továbbítás a rendeltetési ország vámhatóságai számára gondosan azonosított borítékok segítségével történik, ezt az azonosítást különleges pecsétek alkalmazásával biztosítják, felbélyegzendő gépi lenyomatokkal vagy a bélyegzés meghatározott módjával, amit közölnek a Bizottsággal, és ismernek a hatáskörrel rendelkező más nemzeti hatóságok.

138 A közösségi vámszabályozás nem teszi tehát lehetővé, hogy a rendeltetési vámhivatal harmadik személyekre – különösen az árutovábbítási műveletben részt vevő egyéni

gazdasági szereplőkre – bízza azon feladatot, hogy továbbítsák a T1 okmány 5. sz. példányát a rendeltetési vámhivatalba. Ugyanis, tekintettel a vitathatatlanul lényeges szerepre, amelyet a T1 árutovábbítási okmány játszik a közösségi külső árutovábbítási eljárás megfelelő működésében (a fent hivatkozott British American Tobacco ügyben hozott ítélet 52. pontja), valamint az 5. sz. példányának jelentőségére az esetleges vámtartozás keletkezésének időpontja vagy az áruk szállítása során elkövetett esetleges szabálytalanságoknak az indító vámhivatallal való közlése tekintetében, e példány átadásának kötelezően a vámhatóságok között kell történnie, a gazdasági szereplők beavatkozása nélkül. A gazdasági szereplők részvétele a visszaküldés során nem teszi lehetővé a szóban forgó okmányok és az azokban foglalt információk hitelességének biztosítását, és növeli a visszaélés kockázatát.

139 Az Elsőfokú Bíróság kérdéseire adott válaszában a felperes elismeri, hogy a követett eljárás nem felelt meg korábbi gyakorlatának. A visszaküldés e módja nem az volt, amelyet a felperes és C. bizományos egymás között elhatározott, és a coevordeni elszámolási vámhivatal címére felbélyegzett borítékok használatából állt volna, amelyeket a teherautó sofőrjének kellett volna átadni a rendeltetési vámhivatalnak, hogy az 5. sz. példányoknak az elszámolási hivatal részére postán történő továbbítására használják. FB. úr következő nyilatkozatai, amelyek a FIOD-jelentésben szerepelnek (8.3. pont 40. és 41. o.) különösen jól ábrázolják az alkalmazott eljárás szabálytalan jellegét:

„[Az 5. sz. példányt [C. bizományos] adta át nekem, vagy közvetve [B.] úr [FB. úr felettese] [...]. Az első reakcióm minden alkalommal az ijedtség volt [...] Házon belül közöltem a meglepetésemet, és [B.] úrnál panaszt tettem. [...] Semmi másban nem egyeztettem [B.] úrral az elszámolási szolgálathoz való későbbi visszaküldés tárgyában [...]. Amikor [C. bizományos] egy nap visszatért egy bélyegzővel ellátott [5. sz. példánnyal], úgy éreztem, hogy égnek áll a hajam, legalábbis egyszerre döbbent és dühös voltam, hogy nem tartja magát a megállapodáshoz. Ezt közöltem [B.] úrral és [C. bizományossal] [...]."

140 Fontos emlékeztetni, hogy a felperes már a második cigarettaszállítmány továbbítása, azaz 1994. február 25. előtt tudomással bírt a visszaküldés alkalmazott módjáról. Jóllehet ez a visszaküldési mód nemcsak a vámszabályozással volt ellentétes, hanem azzal is, amit C. bizományossal határoztak el, a felperes elfogadta az említett módszer alkalmazását tíz későbbi művelet során, és részt vett annak végrehajtásában.

141 A felperes azt állítja azonban, hogy ezt a visszaküldési eljárást kifejezetten elfogadták a holland hatóságok. Többek között előterjeszti, hogy amikor elkezdte megkapni C. bizományostól az 5. sz. példányokat, telefonon többször felhívta a vámhatóságot, és megszerezte az engedélyüket. Ismerteti azt is, hogy elküldte számukra az 5. sz. példányokat, és azokat elfogadták. Jóllehet volt bizonyos kapcsolat a felperes és a holland hatóságok között, az iratokból azonban nem következik, hogy a holland hatóságok kifejezetten elfogadták a használt visszaküldési módot. Az azonban nem vitatott, hogy a holland hatóságok elfogadhatatlannak tartják az egyéni gazdasági szereplők visszaküldésbe való beavatkozását. Így a FIOD-jelentés (3.2.3. pont, 18. o.) a groningeni körzet vámtisztviselőjének következő nyilatkozatát tartalmazza: „Soha nem tájékoztattak arról, hogy az ötödik példányokat a [felperes] révén küldték vissza Coevordenbe a vámhivatal elszámolási szolgálatához. Soha nem hagytuk volna jóvá ez utóbbi elszámolási módot. [...] Nem tiltottam meg az ötödik példány visszaküldésének másik módját (a német vámhivatal által a coevordeni vámhivatal elszámolási osztályának címzett közvetlen küldemény). Azonban megtiltottam volna, vagy megtiltanám az ötödik példánynak a coevordeni vámhivatal elszámolási osztálya részére való visszaküldésének másik, a [felperes] részvételével történő módját". Következésképpen úgy tekinthető, hogy a jelen eset körülményei között a felperes nem hivatkozhatott egyszerűen a holland hatóságoknak az 5. sz. példánnyal kapcsolatos intézkedéseinek bizonyos ideig fennálló hiányára annak érdekében, hogy megalapozza az e módszer jogszerűségébe vetett bizalmát.

142 Végül nem fogadható el a felperesnek az alkalmazandó szabályozás összetettségére vonatkozó érve. Ahogyan az már említésre került, egyértelműen következik a végrehajtási rendelet 356. cikkéből, hogy a rendeltetési vámhivatalnak kell a T1 okmány 5. sz. példányát visszaküldenie az indító vámhivatalba, harmadik személyek beavatkozása nélkül.

143 Az előzőekre tekintettel meg kell állapítani, hogy a felperesnek mint a közösségi árutovábbításban tapasztalt gazdasági szereplőnek nem kellett volna elfogadnia a tevékeny beavatkozást a szóban forgó okmányok 5. sz. példányai visszaküldésébe. Azt is meg kell említeni, hogy az 5. sz. példány jelen esetben alkalmazott visszaküldési módja nemcsak a közösségi áutovábbítási rendszer eljárási szabályainak megsértését képezte, hanem hozzájárult a csalás megvalósításához is. Ugyanis a közigazgatási út igénybevételének hiánya és különösen a német központi hivatalba való továbbítás hiánya kizárta a német hatóságok lehetőségét arra, hogy a megvesztegethető vámtisztviselő által a szóban forgó T1 okmányokra elhelyezett nyilvántartási számokat ellenőrizzék, amelyek – emlékeztetni kell – valójában más áruk és vámokmányok nyilvántartásba vételére használt számoknak feleltek meg. Ezt a kettősséget valószínűleg felfedezhette volna a német vámhatóság, de a holland elszámolási hatóságok nem tudták megállapítani.

144 Ebből eredően arra kell következtetni, hogy a Bizottság nem követett el hibát, amikor a felperes súlyos gondatlansága fennállásának vizsgálata során figyelembe vette annak részvételét a T1 okmányok 5. sz. példányainak szabálytalan visszaküldésében.

5. A vevőkre vonatkozó információk elégtelenségéről

– A felek érvei

145 A felperes megjegyzi, hogy nyolc éven keresztül megfelelő üzleti kapcsolatban állt C. úrral, a bizományossal, és semmi nem indította arra, hogy gyanakodjon azon vevőkkel kapcsolatban, akiknek a számlájára eljárt. A Bizottság azon követelménye, hogy a bizományostól gyűjtsön a vevőről tájékoztatást, figyelmen kívül hagyta a nemzetközi kereskedelem realitásait, mivel a bizományosnak nem áll érdekében, hogy az ügylet két szereplője közvetlen kapcsolatban álljon egymással. Ezt az ellenőrzést csak nagyon ritkán végzik el a közösségi külső árutovábbítás keretében, különösen azokban az esetekben, amikor a nyilatkozattevő a címzett utasításaira jár el. Ezenkívül a jelen esetben nem kellett a vevők fizetőképességét ellenőrizni, mivel a fizetés készpénzben történt.

146 A Bizottság azt állítja, hogy a felperesnek többek között kettős, értékesítői és nyilatkozattevői minőségében meg kellett volna próbálnia ellenőrizni, hogy a vevők, akiknek ismerte adatait, valóban léteznek-e, és minimális óvintézkedést kellett volna tennie, hogy elkerülhesse, hogy fiktív értékesítési ügylet fedezésére használják fel, amely a közösségi árutovábbítás keretében elkövetett csalást valósíthat meg.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

147 A felperes nem próbált meg pontos információt szerezni az állítólagos vevőkről azon áruk esetében, amelyek a szóban forgó vámműveletek tárgyát képezték. Azonban a jelen eset körülményeire tekintettel – többek között a hosszú kereskedelmi kapcsolat előzetes fennállására a felperes és C. bizományos között, aki azt állította, hogy a vevőket képviseli, valamint a nemzetközi kereskedelmi forgalom sajátosságaira, különösen a különböző országokban letelepedett vállalkozásokra vonatkozó részletes információk gyors beszerzésének nehézségeire – az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy ez a körülmény nem alapozhatja meg önmagában a felperes részéről a súlyos gondatlanság megítélését.

6. A különleges helyzet és felperesnek felrótt hanyagság közötti okozati kapcsolat

– A felek érvei

148 A felperes azt állítja, hogy a Vámkódex 239. cikke (1) bekezdésének második francia bekezdéséből kitűnik, hogy a vám elengedését csak akkor lehet elutasítani, ha a szóban forgó különleges helyzet a kérelmező hanyagságának következménye. Márpedig a jelen esetben nem volt ok-okozati összefüggés e helyzet – azaz a német vámtisztviselő csalása – és a négy körülmény között, amelyre a Bizottság az állítólagos súlyos gondatlanságra vonatkozó álláspontját alapozta. Ugyanis ezt a csalást nem a rendszámok feltüntetésének hiánya és nem a vevők azonossága vizsgálatának elmulasztása okozta. Ezenkívül a rendeltelési vámhivatal megváltoztatása és a T1 okmány 5. sz. példánya visszaküldésének szokatlan módja csak gyanút keltett a vámhatóságon belül, és növelte a csalás felfedezésének kockázatát.

149 A Bizottság előadja, hogy az elengedési kérelmet el lehet utasítani, ha a kérelmező súlyos gondatlanságban vétkes, függetlenül a hanyagság és a kérelmező által hivatkozott rendkívüli körülmény között fennálló összefüggéstől. A Bizottság mindenesetre úgy véli, hogy a jelen esetben okozati kapcsolat áll fenn a különleges helyzet és a felperes súlyos gondatlansága között, mivel ez a hanyagság közreműködött a csalás megvalósításában, és megnehezítette annak felfedezését.

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

150 A Vámkódex 239. cikke szerint a behozatali vámokat olyan helyzetekben is vissza lehet fizetni vagy el lehet engedni, amelyek olyan körülményekből adódnak, amelyeket nem az érintett személynek tulajdonítható megtévesztés vagy súlyos gondatlanság okozott. Ezenkívül a végrehajtási rendelet 905. cikke előírja, hogy az elengedési kérelmet olyan bizonyítékokkal kell alátámasztani, amelyek a körülményekből eredő olyan különleges helyzetet képezhetnek, amelynek során az érintett személy részéről sem megtévesztés, sem súlyos gondatlanság nem merülhet fel. A Bizottság feltevésével ellentétben e rendelkezések tartalmából következik, hogy kapcsolatnak kell fennállnia a gazdasági szereplőnek felrótt hanyagság és a megállapított különleges helyzet között. Ilyen kapcsolat hiányában méltánytalan lenne az elengedési vagy visszatérítési kérelem elutasítása. Azonban a felperes állításával ellentétben nem szükséges, hogy a különleges helyzet az érdekelt hanyagságának közvetlen és azonnali következménye legyen. Ebben a tekintetben elegendő, hogy a hanyagság hozzájárult az áru vámfelügyelet alóli elvonásához, vagy azt megkönnyítette.

151 A jelen esetben az a tény minősül különleges helyzetnek, hogy a felperes csalás áldozata lett, amelyet a nemzeti vámszolgálat egyik tisztviselőjének közreműködése tett lehetővé. Ennélfogva szükséges, hogy a felperesnek felrótt különböző magatartások súlyos gondatlanságnak minősüljenek, amelyek a csalás megvalósításában közreműködtek, vagy azt megkönnyítették.

152 Ahogyan azt már megállapításra került (lásd a 118., 120., 130. és 143. pontot) a felperesnek felrótt, súlyos gondatlanságnak minősülő három magatartás – azaz a T1 okmányok 5. sz. példányán a rendszámok feltüntetésének elmulasztása, Schirnding hibás megjelölése rendeltetési vámhivatalként és a T1 okmányok 5. sz. példányainak szabálytalan visszaküldési módja – megkönnyítették a csalás megvalósítását, következésképpen az áruk vámfelügyelet alóli elvonását, többek között azzal, hogy megnehezítették a nemzeti vámhatóságok általi ellenőrzést és a szóban forgó műveletek megfelelő lebonyolítását.

153 Ebből következően az okozati összefüggés hiányára vonatkozó kifogást el kell utasítani.

7. A második jogalapra vonatkozó következtetések

154 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Bizottság mérlegelési jogkörrel rendelkezik, amikor a közösségi vámszabályozás általános méltányossági kikötése alapján hoz határozatot (az Elsőfokú Bíróság T-346/94. sz., France-aviation kontra Bizottság ügyben 1995. november 9-én hozott ítéletének [EBHT 1995., II-2841. o.] 34. pontja, a fent hivatkozott Primex Produkte Import-Export és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 60. pontja, a fent hivatkozott Mehibas Dordtselaan kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 46. és 78. pontja és az Aslantrans kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 55. pontja). Arra is rá kell mutatni, hogy a behozatali vámok visszatérítése vagy elengedése – amelyet csak bizonyos feltételek mellett és kifejezetten rögzített esetekben lehet engedélyezni – a behozatal és kivitel általános rendszere alóli kivételnek minősül, következésképpen az ilyen visszafizetést vagy elengedést előíró rendelkezéseket szigorúan kell értelmezni (a fent hivatkozott Söhl & Söhlke ügyben hozott ítélet 52. pontja és a fent hivatkozott Aslantrans kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 55. pontja). Közelebbről, mivel a súlyos gondatlanság hiánya a behozatali vámok visszafizetése vagy elengedése iránti igény nélkülözhetetlen feltétele, ezt a fogalmat úgy kell értelmezni, hogy a visszafizetés vagy elengedés eseteinek száma korlátozott maradjon (a fent hivatkozott Söhl & Söhlke ügyben hozott ítélet 52. pontja).

155 A jelen esetben a felperes volt a közösségi külső árutovábbítási eljárás főkötelezettje a szóban forgó a vámműveletek tekintetében. Következésképpen, mint főkötelezett, a felperes különös felelősséggel tartozott e műveletek tekintetében.

156 A felperes azonban többször szándékosan megsértette a közösségi árutovábbítási eljárás őt kötelező szabályait. Először, mivel nem tüntette fel a szállító járművek rendszámait, nem tartotta be a végrehajtási rendelkezések 37. mellékletét. Másodszor, mivel a vámnyilatkozatban hamis adatokat közölt a rendeltetési vámhivatalra vonatkozóan, megsértette a végrehajtási rendelet 199. cikke és az említett rendelet 37. melléklete alapján őt terhelő kötelezettségeket. Végül harmadszor, mivel részt vett a T1 okmányok 5. sz. példányainak szabálytalan módon való visszaküldésében, hozzájárult a végrehajtási rendelkezések 356. cikkében foglalt rendelkezés megsértéséhez. A megsértett rendelkezések ezenfelül nem voltak különösen bonyolultak, nem igényeltek nehéz értelmezést. Emellett a felperes ebben az ágazatban jelentős tapasztalattal rendelkező gazdasági szereplő volt. Ezek a jogsértések nemcsak a közösségi árutovábbítási rendszer eljárási kötelezettségeinek megsértését képezik, hanem hozzájárultak a csalás elkövetéséhez és az áru vámfelügyelet alóli elvonásához is, többek között megnehezítve a nemzeti vámhatóságok számára a műveletek megfelelő lebonyolításának ellenőrzését. Végül hangsúlyozni kell, hogy a felperesnek különleges gondosságot kellett volna tanúsítania, mivel cigarettára vonatkozó vámeljárásról van szó, amely kockázatos áru.

157 Az előzőek összességéből következik, hogy a Bizottság nem követett el nyilvánvaló értékelési hibát, amikor megállapította, hogy az ügy összes körülményére tekintettel a felperes súlyos hanyagságról tett tanúbizonyságot a Vámkódex 239. cikke és a végrehajtási rendelet a 905. cikke értelmében.

158 Következésképpen ezt a jogalapot el kell utasítani.

Az arányosság elvének megsértésére alapított harmadik jogalapról

A felek érvei

159 A felperes azt állítja, hogy a Vámkódex 239. cikkét az arányosság elvével összhangban kell értelmezni és alkalmazni. Tekintettel az igényelt vám összegére és kereskedelmi jelentőségére, az elengedési kérelem elutasítása nagyon jelentős hátrányt jelentene, és az arányosság elve megsértésének elkerülése érdekében megkövetelné, hogy a Bizottság által megállapított állítólagos hanyagság rendkívül súlyos legyen. A Bizottság végül is mértéktelenül szigorúan járt el a felperessel, akinek hanyagsága a szorosan „alá volt rendelve" egy német vámtisztviselő csalárd magatartásának.

160 A Bizottság álláspontja szerint az arányosság elvét a jelen esetben a vámtartozás elengedését szabályozó rendelkezések értelmezése, és nem magának a tartozásnak az érvényessége alapján kell alkalmazni. A Bizottság megjegyzi, hogy a Bíróság megállapította, hogy nem képez aránytalanságot, ha valamely gazdasági szereplő csődbe megy amiatt, hogy vámtartozást kell kiegyenlítenie (a Bíróság C-153/94. és C-204/94. sz., Faroe Seafood és társai egyesített ügyekben 1996. május 14-én hozott ítéletének [EBHT 1996., I-2465. o.] 116. pontja). Végül a Bizottság figyelembe vette a megtámadott határozatban az arányosság elvét, de a felperessel szemben emelhető súlyos kifogások nem tettek lehetővé semmilyen vámelengedést.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

161 Rá kell mutatni arra, hogy a felperesre kirótt vámtartozás összege a szóban forgó közösségi árutovábbítási műveletek tárgyát képező áruk gazdasági jelentőségéhez kötődik, közelebbről az ezen árut – vagyis a cigarettát – terhelő vámok és adók összegéhez. Az a tény, hogy a behozatali vám címén igényelt összeg jelentős, azon szakmai kockázatok közé tartozik, amelyeket a gazdasági szereplő vállal (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Faroe Seafood és társai ügyben hozott ítélet 115. pontját). Következésképpen azon tartozás nagysága, amelynek elengedését követelik, önmagában nem olyan tény, amely változtathatna azon feltételek értékelésén, amelyektől az elengedés függ. Arra kell tehát következtetni, hogy a Bizottság nem sértette meg az arányosság elvét azzal, hogy a jelen esetben nem vette figyelembe a szóban forgó kérelem vizsgálata során annak a gazdasági hátránynak a jelentőségét, amelyet az elutasító határozat okoz a felperesnek.

162 A felperesnek azon érvét illetően, amely szerint a neki a Bizottság által felrótt súlyos gondatlanság szorosan „alárendelt" a német vámtisztviselő csalásának, elég azt megállapítani, hogy az említett csalást figyelembe vette a Bizottság, mivel ez a körülmény alapozta meg a jelen esetben a különleges helyzet fennállását. Márpedig az elengedési jog megnyílása második feltételének – azaz a súlyos gondatlanság hiányának – értékelése keretében a Bizottság helyesen vette figyelembe a felperesnek felróható magatartásokat és mulasztásokat, amelyek a megállapítottak szerint hozzájárultak a csalás megvalósításához, és megnehezítették annak feltárását. Ebből következik, hogy a Bizottság nem sértette meg az arányosság elvét a felperes magatartásának vizsgálata során.

163 Következésképpen ezt a jogalapot el kell utasítani.

A vámtartozás hiányára alapított negyedik jogalapról

A felek érvei

164 A tárgyalás során a felperes új tény bekövetkezését állítva újabb jogalapra hivatkozott. Álláspontja szerint – amint a prágai Vinchní Soud fent hivatkozott, 2004. november 30-án hozott ítéletéből következik – a vitatott vámműveletek tárgyát képező áruk elhagyták a Közösség vámterületét. Ebből következően ezeket az árukat nem vonták el a vámfelügyelet alól, és nem szabtak ki rájuk behozatali vámot. Ennélfogva nem létezik a felperesre a holland vámhatóságok által kirótt vámtartozás, amelynek elengedési kérelme képezte a megtámadott határozat tárgyát. Ez a körülmény igazolja a vámtartozás elengedését. A Vámkódex 239. cikkében előírt eljárás alkalmazása feltételezi a vámtartozás előzetes fennállását.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

165 Az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a Vámkódex 239. cikke és a végrehajtási rendelet 905. cikke rendelkezéseinek egyetlen célja annak lehetővé

tétele, hogy meghatározott különleges körülmények megvalósulása és a súlyos gondatlanság, valamint a megtévesztés hiánya esetén mentesítse a gazdasági szereplőket a tartozásukat képező vámok megfizetése alól, és nem annak lehetővé tétele, hogy a vámtartozás követelését vitassák (a Bíróság 244/85. és 245/85. sz., Cerealmangimi és Italgrani kontra Bizottság egyesített ügyekben 1987. március 12-én hozott ítéletének [EBHT 1993., 1303. o.] 11. pontja, a 121/91. és 122/91. sz., CT Control (Rotterdam) és JCT Benelux kontra Bizottság egyesített ügyekben 1993. július 6-án hozott ítéletének [EBHT 1993., I-3873. o.] 43. pontja, a fent hivatkozott Hyper kontra Bizottság ügyben hozott ítéletének 98. pontja). Ugyanis a tartozás fennállásának és pontos összegének meghatározása a nemzeti hatóságok hatáskörébe tartozik. A Bizottsághoz intézett kérelmek azonban a fent hivatkozott rendelkezések értelmében nem vonatkoznak arra a kérdésre, hogy az anyagi vámjog rendelkezéseit a nemzeti vámhatóságok megfelelően alkalmazták-e. Az Elsőfokú Bíróság emlékeztet, hogy az e hatóságok által hozott határozatok a nemzeti bíróságok előtt támadhatók meg, ez utóbbiak pedig az EK 234. cikk értelmében fordulhatnak a Bírósághoz (az Elsőfokú Bíróság T-195/97. sz., Kia Motors és Broekman Motorships kontra Bizottság ügyben 1998. július 16-án hozott ítéletének [EBHT 1998., II-2907. o.] 36. pontja és a fent hivatkozott Hyper kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 98. pontja).

166 A fentiekre tekintettel ezt a jogalapot elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.

167 Az Elsőfokú Bíróság úgy véli, hogy az ügyben lefolytatott bizonyítás, az iratok és a felek által a pervezető intézkedések keretében szolgáltatott válaszok vizsgálata kellő felvilágosítást nyújtott, és nem szükséges további bizonyítást – különösen a felperes által javasolt tanúk meghallgatását – elrendelni.

168 A fentiekre tekintettel a keresetet egészében el kell utasítani.

A költségekről

169 Az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 87. cikkének a 2. §-a alapján az Elsőfokú Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, ezért a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell őt saját költségei, valamint a Bizottság részéről felmerült költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (első tanács)

a következőképpen határozott:

1) Az Elsőfokú Bíróság a keresetet elutasítja.

2) **A felperes maga viseli saját költségeit, valamint a Bizottság részéről felmerült költségeket.**

Cooke García-Valdecasas Trstenjak

Kihirdetve Luxembourgban, a 2005. szeptember 13-i nyilvános ülésen.

H. Jung

hivatalvezető

J. D. Cooke

elnök

Tartalomjegyzék

Jogi háttér ..... II - 3180

A közösségi árutovábbításra vonatkozó szabályok ..... II - 3180

A behozatali vagy kiviteli vámok visszafizetésére vagy elengedésére a vonatkozó szabályok ..... II - 3185

A jogvita alapját képező eljárás ..... II - 3187

A szóban forgó közösségi külső árutovábbítási műveletek ..... II - 3187

A közigazgatási eljárás ..... II - 3191

Az eljárás és a felek kereseti kérelme ..... II - 3194

Indokolás ..... II - 3195

A behozatali vámok elengedése iránti eljárásnak és a jogbiztonság elvének megsértésére alapított első jogalapról ..... II - 3196

1. A határidő meghosszabbításáról való értesítés hiányára és a jogbiztonság elvének megsértésére alapított kifogásról ..... II - 3197

– A felek érvei ..... II - 3197

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 3198

2. A további adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresés kellő időben való közlésének elmaradására alapított jogalapról ..... II - 3199

– A felek érvei ..... II - 3199

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 3201

3. Az iratokhoz való késedelmes és hiányos hozzáférésről ..... II - 3202

– A felek érvei ..... II - 3202

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 3204

4. A holland hatóságok válaszai kézhezvételének késedelmére vonatkozó kifogásról ..... II - 3209

– A felek érvei ..... II - 3209

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 3210

5. A holland hatóságoknak a FIOD-jelentés továbbításában való késedelmére vonatkozó kifogásról ..... II - 3210

– A felek érvei ..... II - 3210

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 3211

6. Az elengedési kérelem elintézésének rendkívüli késedelmére vonatkozó kifogásról ..... II - 3212

– A felek érvei ..... II - 3212

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 3213

7. Az első jogalapra vonatkozó következtetések ..... II - 3214

A Vámkódex 239. cikke és a végrehajtási rendelet 905. cikke értelmében vett súlyos gondatlanság hiányára alapított jogalapról ..... II - 3214

1. A súlyos gondatlanság fogalmáról és a jelen esetben való fennállásának elbírálása során irányadó ismérvekről ..... II - 3214

– A felek érvei ..... II - 3214

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 3216

2. A T1 okmányok 5. sz. példányain a rendszám feltüntetésének hiányáról .. II - 3218

– A felek érvei ..... II - 3218

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 3220

3. A vámokmányon megjelölt rendeltetési vámhivatal megváltoztatásáról .... II - 3223

– A felek érvei ..... II - 3223

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 3225

4. A T1 okmányok 5. sz. példányai visszaküldésének módjáról ..... II - 3227

– A felek érvei ..... II - 3227

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 3229

5. A vevőkre vonatkozó információk elégtelenségéről ..... II - 3233

– A felek érvei ..... II - 3233

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 3234

6. A különleges helyzet és felperesnek felrótt hanyagság közötti okozati kapcsolat ..... II - 3234

– A felek érvei ..... II - 3234

– Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 3235

7. A második jogalapra vonatkozó következtetések ..... II - 3236

Az arányosság elvének megsértésére alapított harmadik jogalapról ..... II - 3238

A felek érvei ..... II - 3238

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 3239

A vámtartozás hiányára alapított negyedik jogalapról ..... II - 3240

A felek érvei ..... II - 3240

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja ..... II - 3240

A költségekről ..... II - 3242